

Защо в Дубай
е шест пъти
по-евтино
от Веллингтон

Стр. 9

Меркел
блокирала
оръжия
за Украйна

Стр. 7

Дистанционното
обучение
на учениците
извън емоциите

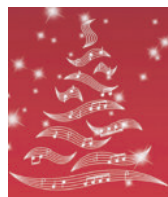
Стр. 11

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

11 концерта
в Новогодишния
музикален
фестивал в НДК

Стр. 13

■ СРЯДА ■ 15 ДЕКЕМВРИ ■ 2021 ГОДИНА/31 ■ БРОЙ 241 (8836)

50 см.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

Галопът и юздата

Нора СТОИЧКОВА

Ценовият шок е в ход отдавна, бъдещето ще изненада мнозина. Дори новият премиер на България Кирил Петков остана в дълбок потрес, че в деня на клетвата на новия кабинет КЕВР сюрпризира с предложения за значително поскъпване на тока и парното.

За редовите клиенти на топло-то и тока пък ще остане заплахата въобще да не могат да си плащат сметките.

Юздата, която новият кабинет обещава на цените на тока и парното, трябва да бъде хвърлена веднага. Ето защо.

Първо, спешно училища, здравни заведения, читалища, социални домове трябва да бъдат върнати на регулирания пазар на ток, както предлага Корнелия Нинова. Тук акцентът е на "спешно". Всяко отлагане ще струва далеч по-скъпо на хазната, защото скоро ще се наложи спешна държавна помощ за закъсалите. Отложените дългове трупат лихви, а здравният и образователен хаос са налице.

Второ, наложителен е социално приемлив таван за цената на тока на борсата поне до април, за да се избегнат резките скокове на цените. Това обстоятелство прави невъзможно планирането на себестойността и подлудява производителите.

Стр. 8

Синият
талон за
шофьори
отпада

Стр. 5

АКЦЕНТ

Харчим 2,5 пъти повече за лекарства

Плащаме 2,5 пъти повече за лекарства в сравнение с ЕС. Над един милион българи нямат здравни осигуровки. Недостиг на медицински сестри и лоша профилактика, сочи европейски доклад.

Стр. 4

Кабинетът спешно се заема с цените

КЕВР изненада държавата с нов скок на ток и парно от 1 януари

Възможно най-бързо трябва да обсъдим предложението на КЕВР за покачване на цените на тока, водата и газа, заяви премиерът Кирил Петков след заседанието на правителството. Той е изненадан, че точно когато каби-

нетът е полагал клетва в парламента, от КЕВР пуснали новината за по-високите цени. От 1 януари комисията предлага средно поскъпване на тока за бита от 11,51%, а за парното - с 12,8% в цялата страна.

"За ден ще направим анализ на предложенията на КЕВР", обеща премиерът. Министърът на енергетиката Александър Николов добави, че решенията на КЕВР трябва да бъдат обсъждани с производители и потребители.

АИКБ предлага 217 лв./МВтч компенсация за небитовите потребители за декември. Предложението е подкрепено от над 140 браншови организации и е адресирано до МС и КЕВР.

Стр. 6

В КАДЪР

СНИМКА БГНЕС

EUR: 1.95583 GBP: 2.29167 USD: 1.72945 CHF: 1.87988

София
максимални
ПРОМЕНЛИВО

5°C

Обстановката в община Смолян продължава да е тежка след проливните дъждове и обилния снеговалеж. Много села останаха без ток. Премиерът Кирил Петков ще обсъди с областните управители последиците от природните стихии и как да се помогне на пострадалите

Министър-председател на България вече е **КИРИЛ ПЕТКОВ** от “Продължаваме промяната”. Той е възпитаник на “Харвард”. Преди магистратурата си там завършва “Финанси” в университета на Британска Колумбия в Канада. Петков беше министър на икономиката в първия служебен кабинет, назначен през май т.г. Петков е предприемач, който развива проекти в областта на иновации с висока добавена стойност, има успешен бизнес в разработването на пробиотици и биотехнологии.

Вицепремиер по еврофондовете и министър на финансите, отново от квотата на ПП, е **АСЕН ВАСИЛЕВ**. Той също е възпитаник на “Харвард” и беше служебен финансов министър в първия кабинет на Стефан Янев. През 2013 г. бе министър на икономиката, енергетиката и туризма в служебното правителство на Марин Райков. Василев е съосновател и директор на Центъра за икономически стратегии и конкурентоспособност.

КАЛИНА КОНСТАНТИНОВА, отново от ПП, ще е вицепремиер с ресор ефективно управление. Завършила е икономика в Колеж Бард в Ню Йорк и има магистърска степен по Устойчиво развитие в Лондонското училище по икономика и политически науки във Великобритания. Тя бе съветник на Асен Василев, докато той бе част от служебното правителство през 2013 г. От 12 май до 15 септември 2021 г. бе заместник-министър на икономиката в служебното правителство.

Вицепремиер и министър на икономиката и индустрията в новия кабинет е председателят на БСП **КОРНЕЛИЯ НИНОВА**. Завършила е с отличие Националната гимназия за древни езици и култура в София, а по-късно и Юридическия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”. През 1995 г. работи в Софийския градски съд като стажант-съдия, а в периода 1995-1996 г. е юрисконсулт на Столичната община. От 1996 до 1997 г. е следовател в Столичната следствена служба. В периода март-август 1997 г. е юрисконсулт на БТК. Между 1997 и 2005 г. е изпълнителен директор на “Техноимпекс” АД. От септември 2005 г. до март 2007 г. е зам.-министър на икономиката и енергетиката по външноикономическата политика. Народен представител от левицата от 41-вото НС до момента.

Заместник министър-председател и министър на регионалното развитие е **ГРОЗДАН КАРАДЖОВ** от “Има такъв народ”. Завършил е “Право” в СУ “Св. Климент Охридски”. Бил е програмен директор във фондация “Отворено общество”. Съосновател и национален координатор на Българското сдружение за честни избори. В периода 1996-2011 г. е главен секретар на Комитета по пощи и далекосъобщения, главен секретар на Министерството на транспорта и съобщенията и

Кой кой е в новия кабинет

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Новият кабинет вече проведе първото си заседание

председател на Съвета на директорите на БТК. В периода 1998-2003 г. е член на Надзорния съвет на Българска пощенска банка. От 2001 до 2004 г. е изпълнителен директор на фондация “Демокрация”. Бил е народен представител от “Реформаторския блок” в 43-тото НС.

Вицепремиер по климатичните политики и министър на околната среда и водите е **БОРИСЛАВ САНДОВ**. Той е от квотата на “Демократична България” и съпредседател на “Зелено движение”. Сандов е завършил СУ “Св. Климент Охридски”, специалност “География”.

Министър на труда и социалната политика е **ГЕОРГИ ГЪОКОВ** от БСП. Дипломиран инженер от Техническият университет в Габрово. От 1989 до 1994 г. работи във ВМЕИ в Габрово - научно-изследователска и преподавателска дейност. От 1994 г. работи в социалната сфера - Дирекция “Бюро по труда” Стара Загора, от 2006 г. е неин директор. От 2003 до 2013 г. е общински съветник в Стара Загора - председател на Постоянната комисия по социална политика и зам.-председател на Общинския съвет. Народен представител от 42-рото НС до момента.

ХРИСТО ПРОДАНОВ от БСП е новият министър на туризма. Завършил е МГУ “Св. Иван Рилски” и има магистърска степен по индустриален мениджмънт. Бил е председател на РС на БСП в столичния район “Триадница” и зам.-председател на Градския съвет на БСП в София. Става депутат от БСП през 2017 г., като тогава е

член на комисиите по икономическа политика и туризъм, и по въпросите на младежта и спорта. Проданов е народен представител в 45-ото, 46-ото и настоящото НС.

Земеделското министерство е за **ИВАН ИВАНОВ** от БСП. Има магистратура по история в СУ “Св. Климент Охридски” и по право във ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”. Завършил е Школата за политически мениджмънт във Фрайбург, Германия. Бил е главен юрисконсулт на “Билдинг Строй Експрес” ЕООД, а преди това е ръководил офиса на “Воинтех” ЕООД в Шумен. Бил е общински съветник в Шумен в периода 2007-2013 г. Народен представител от левицата от 42-рото до настоящото НС.

Досегашният служебен министър-председател ген. **СТЕФАН ЯНЕВ** застана начело на Министерството на отбраната. Той заемаше този пост в служебния кабинет на Огнян Герджиков (2017), когато беше и вицепремиер. Подобно на Рашков, Янев също е от квотата на ПП. Преди да оглави досегашното служебно правителство, той бе секретар по отбраната на президента Румен Радев.

Служебният министър на външните работи **БОЙКО РАШКОВ** остава на същия пост и в новото правителство като част от квотата на ПП. Рашков е преподавател по наказателно право в УННС, бил е следовател, ръководител на Националната следствена служба и депутат от БСП. В кабинета “Станишев” (2005-2009) бе заместник на правосъдния министър Миглена Тачева. Впос-

ледствие два пъти оглавява Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства. Преди да стане служебен вътрешен министър, Рашков беше член на правния съвет на президента Румен Радев.

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ, който беше служебен министър на образованието в кабинета на Стефан Янев, запазва поста си и в редовното правителство като предложение на ПП. Денков заемаше този пост и в служебното правителство на Огнян Герджиков. От август 2014 г. до април 2016 г. е зам.-министър на образованието и науката, отговарящ за висшето образование и европейските структурни фондове.

Външното министерство е поверено на **ТЕОДОРА ГЕНЧОВСКА** от ИТН, която доскоро бе главен експерт в администрацията на Румен Радев. Кариерата ѝ започва в Генералния щаб на Българската армия и стига до ръководния пост в отдел “НАТО и ЕС” в Министерството на отбраната.

Правосъден министър е **НАДЕЖДА ЙОРДАНОВА** от ДБ. Тя оглавяваше кабинета на Христо Иванов, когато той ръководеше министерството в рамките на второто правителство на Бойко Борисов. Работила е в МРРБ, където започва като експерт и стига до началник на дирекция “Правна”.

Председателката на Българския фармацевтичен съюз проф. **АСЕНА СЕРБЕЗОВА** е здравен министър от квотата на ПП. Била е член на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продук-

ти, а от юли 2014 до август 2018 г. бе изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по лекарствата. Сербезова е член на Управителния борд на Европейската агенция по лекарствата, както и на Комитета за оценка на лекарствените продукти за употреба в хуманната медицина към Европейската агенция по лекарствата.

Министър на енергетиката е **АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ** от ИТН. Магистър е по финанси от УНСС. Беше зам.-министър на енергетиката в служебното правителство на Стефан Янев. Николов е бил изпълнителен директор на фонд за рисков капитал, управлявал е стратегически проекти, развиващи иновативни финансови технологии.

Министерството на културата поема актьорът и продуцент **АТАНАС АТАНАСОВ** от ПП. Само на 31 г., той е най-младият член на МС. Двамата с Асен Василев са завършили едно и също училище в Хасково. Има бакалавърска степен по “Театрално изкуство” от Whitman College (САЩ).

Министър на спорта е юристът **РАДОСТИН ВАСИЛЕВ** от ИТН. Той бе номиниран за този пост и в проектокабинета на Пламен Николов, който не бе подложен на гласуване в парламента. През последните 13 години е един от малкото специалисти в България, които практикуват международно спортно право и консултират допинг казуси.

Основателят и собственик на фирма “Еконт” **НИКОЛАЙ СЪБЕВ** е новият министър на транспорта и съобщенията по предложение на ПП. Завършил е Висшето военноморско училище и УНСС. От 1983 г. в продължение на 10 години работи в “Параходство Българско речно плаване”, включително и като търговски директор.

Новото министерство на растежа и иновациите е оглавено от **ДАНИЕЛ ЛОРЕР** от ПП. Той е завършил компютърни науки и бизнес управление в университета в Тел Авив, Израел. Има 20-годишен международен опит като инвеститор и предприемач. През 2013 г. Лорер е бил съветник на министъра за електронно управление в служебното правителство с министър-председател Марин Райков.

БОЖИДАР БОЖАНОВ от ДБ е министър на електронното управление. Той е експерт и предприемач, основател на компанията за информационна сигурност “LogSentinel”. През 2011 г. завършва компютърни и информационни системи в Голдсмитс коледж, част от Лондонския университет. От юни 2015 г. до декември 2016 г. е съветник за електронното управление на заместник министър-председателя Румяна Бъчварова. Участвал е в създаването на пътна карта за електронното правителство за периода 2016-2020 г.

Гешев, твоят инат всеки ден струва пари и достойнство на нашия народ и пречи на Плана за възстановяване и устойчивост да бъде придвижен още по-бързо

*Правосъдният министър
Надежда Йорданова скастри
главния прокурор*

За да се реализират важните политики, е нужен икономически растеж, включващ икономика на знанието. Това заяви при встъпването си в длъжност в Министерството на икономиката и индустрията вицепремиерът и председател на БСП Корнелия Нинова. По думите ѝ това ще даде възможност за по-добро развитие на здравната, социалната и образователната система и за реализиране на програмата на правителството.

Нинова подчерта, че с екипа си поставя за цел ограничаване на сивия сектор, облекчение на бюрократията и административната тежест. Вниманието ще

икономиката на две.

Лорер посочи като първи свои задачи преглед на фишовете по Плана за възстановяване и устойчивост, Оперативната програма "Иновации и конкурентоспособност" и осмисляне на финансовите институции за поощряване на бизнеса - ББР, Фонда на фондовете и Българската агенция за инвестиции. Нинова допълни, че в дългосрочен план двамата ще работят по Стратегия за развитие на икономиката през иновациите.

"Хората очакват да бъде възстановена социалната спра-

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Служебният министър Даниела Везиева подари на Корнелия Нинова и на Даниел Лорер книгата на Симеон Радев "Строители на съвременна България" и им пожела успех. Тя изтъкна, че оставя министерството с положена здрава основа на различен модел на управление и поведение

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

За важните политики е нужен икономически растеж

Приоритетите ни са увеличаване на пенсиите и нов механизъм за минималната работна заплата, заяви социалният министър Георги Гьоков

бъде насочено към българския бизнес, за да почувстват фирмите, че имат държавата до себе си. Тя постави акцент върху работата на търговските аташета в чужбина и язовирите, които са в нейното ведомство и които Нинова определи през 2014 г. като "цъкащи бомби".

Заедно с Корнелия Нинова в икономическото министерство беше и министърът на иновациите и растежа Даниел Лорер. Двамата имат един месец да оформят юридически разделянето на Министерство на

ведливост. Най-важното е да намерим навременни и адекватни решения, които ще им осигурят необходимата грижа и подкрепа от страна на държавата през зимните месеци", заяви министърът на труда и социалната политика Георги Гьоков при приемането на поста от служебния министър Гълъб Донев. Приоритети през първите три месеца ще бъдат справедливото увеличаване на пенсиите при предстоящото приемане на Закона за бюджета на ДОО за 2022 г. и подготовката

на нов прозрачен механизъм за определяне на минималната работна заплата.

"Ще положя всички усилия нито един човек в нужда да не остане без необходимата подкрепа от държавата в следващите месеци", подчерта Гьоков.

На церемония по встъпването в длъжност министър Христо Проданов благодари за топлото посрещане и заяви, че в дух на приемственост ще разчита на мнението и експертизата на предшественика си доц. Стела Балтова. Тя изрази

надежда, че всичко, което е свършено досега, ще бъде продължено и надградено, за да може страната ни да се утвърди като целогодишна туристическа дестинация.

Изпращането на Националния стратегически план към Европейската комисия ще е първият приоритет в работата на земеделския министър Иван Иванов. При встъпването си в длъжност той припомни, че в коалиционното споразумение има точно и ясно разписани ангажменти в сектор "Земеде-

лие". Ще работим последователно и целенасочено за реализацията им и се надявам в следващите 4 години да постигнем заложените резултати, категоричен е Иванов. Досегашният министър проф. Христо Бозков подчерта, че в краткото време до края на годината трябва да бъде взето политическо решение за финализирането на Стратегическия план за новата Обща селскостопанска политика на Европейския съюз, което е от ключово значение за целия отрасъл в следващите години.

Кабинетът се зае с наводненията и цената на тока

Нетърпящ отлагане приоритет на новата власт е справянето с последствията от разрушителните наводнения в няколко региона на Южна България, заяви премиерът Кирил Петков след първото заседание на Министерския съвет.

Той се обоснова с тежката ситуация с разрушени мостове в Благоевградския и Смолянския район. Днес Петков ще се срещне с областните управители на Благо-

евград, Смолян и Кърджали, които да представят всички щети. След това ще се изготви план как най-бързо държавата да помогне на пострадалите. В този своеобразен аварийен щаб ще се включат и министрите на регионалното развитие и благоустройството Гроздан Караджов и на МВР Бойко Рашков, поясни Петков.

Премиерът настоя в най-пешен порядък да се обсъди предложението на

КЕВР за покачване на цените на тока, водата и газа. Петков бил изненадан, че точно в понеделник, когато парламентът е гласувал новия кабинет, новините са били за по-високи цени на енергоносителите.

Дали сме си 24 часа да направим анализ за тяхното предложение и да решим как ще реагираме, поясни той.

До четвъртък ще направим правен анализ как да въведем изискването за зелен

сертификат в администрацията, обяви Петков. Първата стъпка ще бъде на ниво Министерски съвет. "След това ще погледнем как този пример да се разпространи в цялата държавна администрация. Въпросът е как да го направим максимално ефективно в рамките на закона, така че резултатите да са реални и позитивни, а не да влезем в юридически спорове", допълни премиерът.

С Решение № 71 от 20.11.2021 г. Националният съвет на БСП свиква заседание на 50-я Конгрес на БСП на 22 януари 2022 г., ден събота, от 10:00 часа в зала №1 на Националния дворец на културата, София при следния дневен ред:

1. Политически доклад на НС на БСП:
 - парламентарни избори и избори за президент и вицепрезидент на Република България през 2021 година;
 - идейно-програмно и организационно състояние на партията и определяне на мерки за развитие.
2. Констатиране прекратяването на правомощията на председателя на БСП.
3. Стартиране на кампания за пряк вътрешнопартиен избор на председател на БСП.
4. Утвърждаване на делегираните членове на НС на БСП от областни квоти при условията и по реда на чл.32, ал.4 от Устава на БСП.

Харчим 2,5 пъти повече за лекарства от ЕС

Остър недостиг на медицински сестри и лоша профилактика отчита европейски доклад

Аида ОВАНЕС

Българите плащат 2,5 пъти повече за лекарства за домашно лечение в сравнение със средното за ЕС. Това става ясно от доклад на Европейската здравна обсерватория за 2020 г. Разходите за здравеопазване на глава от населението в България са се удвоили като цяло от 2005 г., но въпреки това остават много по-ниски от средните за ЕС в абсолютни стойности и като дял от БВП, пише в документа. Публично финансиране на здравната система представляват 61 на сто от разходите за здравеопазване през 2019 г., а от

джоба на хората идват 38 процента, като основно тези пари отиват за лекарства. В доклада се припомнят данни на Евробарометър, според които 10 на сто от българите са направили неофициално плащане на лекар, медицинска сестра или болница през декември 2019 г. Всичко това прави здравната система трудно достъпна за бедните.

Над 1 милион българи нямат здравни осигуровки.

Докладът отчита високата смъртност в България, в това число и по предотвратими и лечими причини, като това се отдава на слабата профилактика. Здравната превенция заема 3 на сто от общите разходи за здравеопазване в България,

пише в доклада.

Очакваната продължителност на живота през 2020 г. у нас е спаднала над пъти пъти повече, отколкото средно в ЕС. Продължителността на живота на българите намаляла с 1,5 години и е стигнала 73,6 години, докато в ЕС е спаднала с 0,7 години и е стигнала 80,6 години.

Заболяемостта от рак в България е доста по-ниска от средната в ЕС. В същото време смъртността от злокачествени новообразувания (258 на 100 хиляди население) е почти колкото в ЕС (264 на 100 хиляди). Това, заедно с ниската преживяемост, според експертите говори за недостатъчна профилактика и скринингови

прегледи, диагностика и осигуряване на ефикасно лечение.

Докладът отчита висок брой хоспитализации за лечение на състояния, които могат да се управляват ефективно в извънболнична помощ (включително астма и диабет). Разходите на глава от населението за болнична помощ в България възлизат на 509 евро през 2019 г. и представляват 40 на сто от всички разходи за здравеопазване в страната. За сравнение - в 27-те от ЕС тези харчове са 29,1%. Макар разходите за извънболнична помощ да са се увеличили неколккратно за девет години, средно на човек се падат по 233 евро.

В първите 12 месеца на

пандемията от КОВИД-19 почти една четвърт от населението съобщава, че е трябвало да се откаже от здравни грижи. Докладът отчита, че към края на август едва 17 на сто от пълнолетното население е ваксинирано срещу коронавирусната инфекция.

Докато общият брой на лекарите в България (4,2 на 1000 души) е по-висок от средния за ЕС (3,9 на 1000 души), медицинските сестри са 4,4 на 1000 души, което поставя страната ни на последните места в съюза по осигуреност с тези специалисти. Според доклада недостигът на тези специалисти се отрази и на управлението на здравната криза по време на пандемията.

Проверяват за корупция трети кмет от ГЕРБ

Трети кмет на ГЕРБ - Калин Каменов, който управлява във Враца, е проверяван за съмнителни сделки в общината. Антикорупционната комисия (КПКОНПИ) проверява две обществени поръчки на община Враца, свързани с тролейбусния транспорт в града. Разследващите са влезли в общината и в общинското дружество "Тролейбусен транспорт". Проверката е по сигнал за нарушения при провеждането на две обществени поръчки. Едната е за доставка

на 9 тролейбуса, а другата - за 13 електробуса и станциите за зареждането им. Финансирането за над 32 милиона лева е по ОП "Околна среда". От тях 26 милиона лева са безвъзмездна финансова помощ, а над 6 милиона лева са средства от община Враца. Възложител е тролейбусното дружество.

И двете поръчки са спечелени от "Авто Инженеринг Холдинг Груп". Всички останали участници са били отстранени от процедурата и не са стигнали до

класиране. Подобна бе картината и на проведените търгове за покупка на електробуси в Бургас и Стара Загора, припомнят запознати. Според постъпилите сигнали доставените тролейбуси не са производство на полска компания, както е предвидено в договора с изпълнителя, а са произведени от беларуско държавно предприятие, без да е установено, че отговарят на транспортните изисквания в ЕС.

Антикорупционната комисия проверява и съмнения за получени облаги от

длъжностни лица, включително и на високи позиции, при избора на изпълнител на поръчките и при контрола на доставките.

Наскоро КПКОНПИ подхвана поръчките за покупка на електробуси във Варна и на автобуси в Стара Загора заради съмнения за далавери в гербаджийските общини. За Варна вече бе анонсирано, че е оказвано въздействие на член на комисията по избор на изпълнител в полза на конкретна фирма.

МОН с горещи телефони за подкрепа на учениците в пандемията

МОН разкри за трети път безплатни горещи телефонни линии за нуждаещите се деца и работещи в системата на образованието заради КОВИД-19. Над 40 училищни психолози ще помагат доброволно на ученици, родители, учители и непедагогически специалисти, стресирани от пандемията. Те ще дежурят на безплатни телефонни линии в шест областни центъра - Бургас, Варна, Велико Търново, Пловдив, София и София област, като целта е да отговорят на притесненията и демотивацията за учене в онлайн среда. Те ще съдействат при депресивни състояния вследствие на дългата изолация и при адаптацията към присъствените занятия след продъл-

жителен учебен процес от дистанция.

Специалистите могат да оказват психологическа подкрепа за преодоляване на страха от вируса или при загубата на близки. Освен училищните психолози, на позвъняванията при необходимост ще реагират техни колеги от Националната мобилна група за психологическа подкрепа към МОН. Линиите работят от понеделник до петък от 8,30 до 16,30 часа. Препоръчително е да се използват телефонните номера в най-близкото населено място. Така при преценка психолозите могат да насочат нуждаещите се към услуги за подкрепа в общността. Телефонните линии ще са отворени до 31 март 2022 г.

СНИМКА БГНЕС

Служители от Областната дирекция на МВР в Благоевград дариха събрани при благотворителна акция средства на семействата на двамата лесничей, загинали при гасенето на горския пожар при с. Петрово, община Сандански. С част от парите бяха купени и засадени седем елхички в районните участъци в Банско, Разлог, Якоруда, Петрич, Сандански, Гоце Делчев и Второ РПУ в Благоевград

Слаб ръст на постъпилите на работа

За втора седмица постъпилите на работа се увеличават, става ясно от данните на НСИ. В периода 6-12 декември нов трудов ангажимент са намерили 5014 души в страната, което е със 747

души повече от предходната седмица.

Въпреки това се запазва тенденцията съкратените да са повече от започналите работа и през втората седмица на декември са 6285 души.

От 28 декември 2020 г. до 12 декември т.г. на борсата са пратени 269 225 души. От регистрираните в бюрата по труда работа са започнали 218 002 души.

Тази статистика НСИ започна да води от края на 2019 г., което съвпадна с началото на КОВИД-кризата. За две години на борсата са пратени 418 298 души, а работа са си намерили 249 382 души.

Синият талон за шофьори отпада

Ще получаваме sms, ако някой е гледал данните в книжката

Отпада синият талон на автомобилите, както и удостоверенията за семейно положение и за задължения. Това обеща пред Bulgaria ON AIR министърът на електронното управление Божидар Божанов.

“Първо - отпадане на синия талон като такъв, от него няма нужда. Той е абсолютно излишен и трябва да отпадне в максимално кратък срок”, обяви

той. “Другото интересно е, че върху синия талон има печат, а моя работа ще е да отпадне изискването за печат в администрацията”, добави той.

Божанов използва синия талон, за да обяви, че защитата на информацията в базата данни е много важна и всеки гражданин ще има достъп до историята на достъпа на данните си. “Кой, кога и на какво основание е разглеждал

неговите данни. Ще може да се абонира и за известие, ако някой прочита данните ви, спират ви полиция - след 2 минути пристига SMS, че някой е видял данните ви за шофьорската книжка”, подчерта министърът.

На въпрос как ще осигурят по-бърза регистрация на автомобил, министърът на електронното управление отговори: “Със сигурност ще може

да се запазва час за преглед онлайн, всичко останало ще може да се плати онлайн - плащане на такси, включително екотаксите. Има и друга опция, която да обсъдим с колегите от МВР - изобщо да не се минава на канал, а да се минава на произволно място за годишен технически преглед в 7-дневен срок.”

Той обеща отпадането и на още документи, заради които хората трябва да

ходят до администрацията и да си вадят удостоверения. “Ще отпаднат и удостоверенията за семейно положение, в някои случаи за наследници и за липса на задължения. В момента сме куриер на администрацията, това нещо има възможност да отпадне доста бързо. Други удостоверения могат да отпаднат по-бавно, но тях ще ги анализираме впоследствие”, каза Божанов. Той

обеща и старт на електронната идентификация. “Имаме обещания в максимално кратки срокове - до 6 месеца, всеки гражданин да има удобно средство, с което да ползва електронни услуги. Дали то ще бъде лична карта, или в телефон, или и на двете места, е технически детайл”, допълни Божанов. По думите му тази услуга ще бъде по-удобна от електронния подпис.

Ефектът от европарите за възстановяване ще закъснее

България ще усети с известно закъснение ефекта от европарите за възстановяване от пандемията, но положителният ефект за икономиката ще е един от най-силните в ЕС. Това е основният извод от икономически анализ на Института за пазарна икономика за очакваните резултати от плана, въз основа на който България трябва да получи 12,6 млрд. лв.

Документът беше пратен за одобрение в Брюксел със значително закъснение - на 15 октомври, а преди дни Европейската комисия поиска допълнителни два месеца, за да го оцени - до 15 февруари 2022 г. В него има две тежки теми, които са обект на преговори между София и Брюксел - графикът за закриване на въглищните централи и за правосъдна

реформа. По оценки на Европейската комисия през 2024 г. България ще реализира едни от най-големите ефекти от плана върху БВП, както директно от изпълнението на плана (3%), така и индиректно като вторични ефекти от изпълнението на плановете на другите държави на съюза (0,7%), пише ИПИ.

По-голям ефект от плана се очаква единствено в Гърция, чиято икономика се очаква да

дръпне напред с 4,1% благодарение на европарите. В България отлагането на реформите и проектите във втората половина на плана (след 2023 г.) може да се окаже загуба на ценно време, смятат икономистите от ИПИ. Според анализа им българският план е силно изтеглен във времето - “до степен

да си задаваме въпроса дали това е план за възстановяване на растежа след тежка криза или

инструмент за реализиране на някакви инвестиционни идеи далеч в бъдещето”.

Преводите в лева ще стигат за час до получателя

Всички клиентски кредитни преводи в лева в страната ще преминат към нова технология, като времето за постъпване на парите по сметката на получателя се очаква да е в рамките на един час. Това съобщи Нина Стоянова, подуправител на БНБ, ръководител на управление “Банково”, пред БНТ. “През следващата година се очаква съществено ускоряване

и оптимизиране на платежните процеси у нас. Това е свързано с изпълнението на доста сложни инфраструктурни проекти, в които участва цялата банкова общност, “БОРИКА” и БНБ, която осъществи необходимите функционални промени в механизма на сетълмент в RINGS”, поясни тя.

Нина Стоянова е убедена, че промените в областта на незабавни-

те плащания ще бъдат веднага оценени от потребителите. “Проектите всъщност са два. Единият е за въвеждане на незабавни плащания в лева, като техническата платформа вече е готова и към момента в нея участват две банки. Очаква се броят на банките-участници в платформата да се увеличи през следващата година. Другият проект за т.нар. “пакетни” кредитни

преводи, ще стартира в началото на 2022 г. и в него ще участват всички банки”, посочи подуправителят на централната банка.

“За първите шест месеца на 2021 г. броят на картовите плащания и плащанията с електронни пари у нас бележат увеличение от около 30% спрямо същия период на миналата година”, каза още Стоянова.

Търговският дефицит расте

Търговският дефицит на България се увеличи до 776,3 млн. лв. през октомври 2021 г. спрямо 697,5 млн. лв. през съответния месец на предходната година, показват данните на НСИ.

Според тях вносът е нараснал с 20,7% до рекордните 6 849,5 млрд. лв. поради по-високите покупки както от страните от ЕС (22,7%), така и от други държави (17,9%). Същевременно износът се е увеличил с 22% на годишна база до рекордните 6, 073,2 млрд. лева, тъй като продажбите се увеличили както в страни от ЕС (27%), така и в страни извън ЕС (11,9%).

Общото външнотърговско салдо е отрицателно и е на стойност 5,998 млрд. лева. Само през октомври дефицитът е в размер на 776,3 млн. лева, докато през същия месец на миналата година той достигна 697,5 млн. лева. По данни на статистиката през периода януари - октомври

изнесените български стоки са на стойност 55,803 млрд. лв., което е с 23% повече в сравнение със същия период на миналата година.

Само през октомври експортът възлиза на 6,073 млрд. лв. и нараства с 22% спрямо същия месец на 2021 г. В НСИ отчитат, че за десет месеца в страната са внесени стоки на стойност 61,802 млрд. лева, което е с 25,6% повече спрямо същия период на 2020 година. От януари до октомври износът на стоки от България за страни извън Европейския съюз се увеличава с 20,8% в сравнение със същия период на 2020 г. и е на стойност 18,789 млрд. лева. Основни търговски партньори на България са Турция, Китай, САЩ, Сърбия, Обединеното кралство, Република Северна Македония, Руската федерация и Украйна, които формират 58,4% от износа за трети страни.

**АБОНАМЕНТ
ДУМА® 2022**

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6

- 12 месеца - 156 лв.
- 6 месеца - 78 лв.
- 3 месеца - 39 лв.
- 1 месец - 13 лв.

ЖАРДВА

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 289

- 12 месеца - 6 лв.
- 6 месеца - 3 лв.
- 3 месеца - 1,50 лв.

Нова Време

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 1519

- 12 месеца - 30 лв.
- 6 месеца - 15 лв.

Можете да се абонирате в:
 “Български пощи” АД до 15.XII.2021 г.,
 “Доби прес” ЕООД до 28.XII.2021 г.
 и редакцията на в-к ДУМА до 20.XII.2021 г.
 на ул. “Позитано” 20А.
 За повече информация:
 тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 216

Токът поскъпва с 11.5%, парното - с 12.8%

Цената на топлоенергията в София скача с близо една трета

Средно поскъпване на електроенергията за бита с 11,51 на сто от 1 януари и с 12,8 процента на топлоенергията в цялата страна изчисли КЕВР. Комисията публикува докладите с предложенията за цените в секторите "Електроенергетика" и "Топлоенергетика". Най-потърпевши от промяната на тарифите на електроенергийните дружества ще бъдат клиентите на "Енерго-Про", а от новите цени на парното - абонатите в столицата, за които повишението ще е близо с 30 на сто.

В същото време столичното парно получава най-високата цена на своя ток - 635,55 лв./МВтч, която е повече от двойно над определената за обвиняваните като най-скъпи фотоволтаични и на биомаса централи. Отделно общинската топлофикация ще взема премия от 327 лв./МВтч за електроенергията си.

Очаква се предложенията на регулатора да бъдат обсъдени днес. Според сметките

на КЕВР клиентите на ЧЕЗ трябва да плащат от Нова година с 11,22 % по-високи цени, потребителите на ЕВН - с 11,26 %, а тези на "Енерго-Про" - с 12,32%.

При парното, столичната топлофикация, която има най-много клиенти, но в същото време и сериозни проблеми с погасяването на газовите си сметки, получава едно от най-високите увеличения - 29,5%. Сегашната цена от 98,48 лв./МВтч се вдига на 127,56 лв. По-голямо поскъпване ще има само за клиентите на дружеството в Петрич - 52%.

Следващо по поскъпване е топлофикационното дружество в Разград - около 28%, във Враца и Велико Търново повишението ще е съответно 24 и 23 процента. Топлофикацията в Пловдив ще е с едно от най-ниските увеличения - едва 2,5 %, като сегашната цена от 99,55 лв. се повишава на 102,13 лв./МВтч без ДДС.

Пловдивското дружество на ЕВН получава значително

по-ниска от софийското цена за тока си - 390 лв./МВтч и премия от 82 лв. Въглищните топлофикации в Русе и Перник получават нищожно поскъпване на парното - само 1 процент.

Поскъпването на топлоенергията е основно заради ръста на цените на природния газ, но и топлофикациите плащат за парникови квоти, които също са вдигнали цените си на европейския пазар. Топлофикациите обаче получават и драстично повишение на

цените на произвежданата от тях по комбиниран начин електроенергия. Кое се отразява и върху цените на тока за бита, тъй като се изкупува задължително от обществения доставчик НЕК.

Решението на КЕВР за поскъпването на тока е аргументирано не само с повишените разходи на мрежовите оператори, заради отклонението от над 180 на сто между прогнозираните през юли от комисията борсови цени от 119 лв./МВтч и реалните.

Другата причина са парниковите квоти.

Запазват се цените на АЕЦ "Козлодуй" и на водните електроцентрали на "Националната електрическа компания на нивата от ценовото решение от 1 юли 2021 г., но се вдигат тези на въглищните електроцентрали, включени на регулирания пазар - държавната ТЕЦ "Марица Изток 2" и частните ТЕЦ "Ей И Ес Гълъбово" и ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3", става ясно от проекторешението.

Предлагат 217 лв. енергийна помощ за бизнеса

СНИМКА БГНЕС

Васил Велев

Бизнесът предлага 217 лева компенсация за мегаватчас за небитовите потребители за декември. Предложението е адресирано в писмо до премиера и министрите на финансите, икономиката и енергетиката с копие до КЕВР и е подкрепено от над 140 браншови организации.

Това съобщи Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ). Според него подобна компенсаторна мярка трябва да продължи, докато има такъв пазар, който е счупен, който не работи и

има свръхекстремно високи цени. Велев определи овладяването на енергийната криза като най-неотложната и най-спешната задача пред новия кабинет. 408 лева за мегаватчас е средната цена за ноември. "За декември прогнозираме тя да стигне до 450", изтъкна Васил Велев. В съседна Сърбия цената за небитовите потребители е 130 лева, в Румъния - 180 лева, а в Турция още по-ниска", допълни той.

Според Велев това е голям риск за икономиката и за обществения сектор.

"Борсовите цени са приблизително еднакви, но във всички страни има индивидуални решения, които да компенсират тези свръхценни за съответните потребители", смята той.

"Цените за бита и сега са субсидирани. Ако продължат да бъдат потискани и субсидирани, това ще доведе или до фалити на дружествата, които снабдяват с електроенергия, топлоенергия и вода, или до кръстосано субсидиране и фалити в индустрията", коментира Васил Велев.

"Растящите цени на тока ще подклаждат инфлацията, но този процес може да се овладее чрез несимволично и своевременно компенсиране на тези високи цени", каза още той.

Велев смята, че парите са тук, в България. "Ние имаме само 7% електропроизводство на основата на поскъпналия природен газ. Другите 93% - суровините, не са поскъпнали. Въглищата са на същите цени, вода, вятър, атом - всичко това е със същата себестойност", коментира председателят на УС на АИКБ.

„Булгаргаз“ поиска с още 15% по-висока цена на газа за януари

Природният газ за крайните снабдители в България да скочи с близо 15% от началото на януари. Това иска общественият доставчик "Булгаргаз", става ясно от доклад до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), внесен за разглеждане днес.

Окончателното решение регулаторът ще вземе на 1 януари, като обикновено цената скача още заради непрекъснатото поскъпване на европейските газови хъбове.

Сега държавната газова компания

иска цената за крайните снабдители и топлофикациите през януари да стане 117.12 лв./MWh (без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС), след като през декември тя бе определена на 102.33 лв./MWh. Тогава скокът на цената беше 10%.

Вчера цената на суровината в Европа поскъпна с още 4% заради очакванията, че зимата ще бъде студена, а хранилищата са далеч от оптималното ниво на запълняемост. Както е известно прогнозите са, че от февруари синьото гориво ще поскъпне с още 15 на сто.

България губи 2,4 млрд. лв. при късно затваряне на въглищните ТЕЦ

България няма да получи достъп до Фонда за справедлив преход на ЕС при заявените към момента срокове за отказ от въглищните централи. От фонда страната ни очаква 2,4 млрд. лв., които следва да отидат за въглищните региони Перник, Стара Загора и Кюстендил. Според Европейската комисия обаче сроковете, които България си поставя за затваряне на въглищните централи - 2038 г., е неамбициозен и извън поставените от ЕК цели за енергетиката и климата. Това стана ясно от коментар на новия вицепремиер по климата и министър на околната среда и водите Борислав Сандов пред Нова тв. Годишната, която е референтна за много държави със сходен дял на въглищата като Гърция и Германия, е 2030 година. Самата логика на фонда като финансов инструмент, който е създаден с хоризонт 2030 г., не предполага посочване на толкова отдалечена във времето дата, коментира Сан-

дов. 2030 година е посочена като референтна за постигане на целите в областта на енергетиката и климата още в първия член, в който се регламентира целта за създаването на фонда. На този фон в предизборна обстановка България посочи като крайна дата за ползването на въглища 2038 г., а пътят за достигането на тази цел е много витиеват. Предвижда се създаване на комисия за енергиен преход, която да изготви сценарии за отказа от въглища, които щели да се развият на стъпки в годините 2024, 2026, 2030, 2035 и 2038 като крайна дата. Европейската комисия вече разкритикува остро липсата на яснота и в последната версия на Националния план за възстановяване и устойчивост, като изтъкна в прав текст, че посочената времева рамка не е достатъчно амбициозна. "Сега разбирам колко е важен въпросът, ще дискутираме с комисията", каза още Сандов.

СНИМКИ БГНЕС

Висши полицейски служители от размирния индийски щат Кашир носят ковчега на свой колега, убит при атака срещу полицейски бус. При нея загинаха трима полицаи, а 11 бяха ранени

Меркел отказала на Украйна оръжие

Киев обвини Берлин, че блокира доставките чрез НАТО

Новият министър на отбраната на Украйна обвини Германия, че блокира доставките на оръжия за Киев чрез НАТО, въпреки предупрежденията на САЩ за възможна предстояща инвазия на руски сили. Пред "Файненшъл таймс" Алексей Резников казва, че през последния месец Берлин е наложил вето върху покупката от Украйна на оръжия против дронове и противоснайперни системи чрез Агенцията за подкрепа и снабдяване на НАТО. Оттогава обаче Германия отстъпи за покупката на оръжията срещу дронове с мотива, че те не са опасни. Предвид вето на Германия за доставката на оръжия

- позиция, заета от бившето правителство на Ангела Меркел, Резников уточни, че Украйна ще се стреми да придобие оръжие чрез двустранни сделки със съюзници, включително САЩ, Обединеното кралство, Литва и Франция.

Позицията на новото германско правителство, водено от канцлера Олаф Шолц, все още не е ясна. Германското министерство на икономиката, което отговаря за одобряването или налагането на вето върху износа на оръжия, отказа коментар.

Бившият германски канцлер Ангела Меркел лично е блокирала доставките на оръжия на НАТО за Украй-

на, съобщи и германският вестник "Билд", позовавайки се на свои източници.

Берлин е използвал правото си на вето през май, като е блокирал доставките на американски автомати "Барет" и литовски противодронови оръжия, за които Киев вече е платил. В същото време правителството на Меркел, според източника, е принудило Нидерландия да подкрепи решението, за да не се създава впечатлението, че "тя е единственият противник на продажбата".

Според "Билд" през август президентът Владимир Зеленски лично е помолил Меркел по време на посещението ѝ в Киев да отмени забраната за

доставки. Според един от присъстващите на срещата обаче тогавашният канцлер е заявил с "леден глас", че това е "изключено".

В средата на ноември говорителят на руския президент Дмитрий Песков отбелязва, че "страните от НАТО трябва да спрат да вкарват модерни оръжия в Украйна, като по този начин я окуражават към безумни действия" - опит да реши собствените си проблеми със сила.

В началото на декември външният министър Сергей Лавров посочи, че снабдяването на Украйна с оръжие подхранва желанието на Киев да саботира споразуменията от Минск за Донбас.

Земетресения в Индонезия и Чили

Почти по едно и също време силни земетресения разтърсиха Индонезия и Чили вчера сутринта. Земетресение с магнитуд 7,3 по Рихтер удари източната част на Индонезия, което принуди жителите да бягат в масова паника от сградите. Предупреждението за цунами в крайна сметка бе отменено, съобщава АФП.

Засега няма данни за жертви или значителни материални щети в районите, където е усетено земетресението, но властите призоваха за повишено внимание.

Земетресение с магнитуд 5,5 по Рихтер разтърси северното крайбрежие на Чили, съобщава Геоложката служба на САЩ (USGS).

Трусът е регистриран в 4,23 ч. по Гринуич. Епицентърът се намира на 89 км западно от град Валенар с население над 50 000 души. За щастие то също не е причинило сериозни поражения, жертви няма.

Чехия няма да праща войски в Полша

Чехия засега ще се въздържа от изпращането на 150 войници на границата между Полша и Беларус, след като ситуацията с мигрантите се стабилизира. Това съобщи чешкият министър на отбраната Любомир Метнар. Миналата седмица чешкото правителство одобри план за изпращане на войници в помощ на Полша.

"Планираното изпращане на чешки войници в Полша все още не е необходимо, тъй като ситуацията на границата с Беларус е стабилизирана", написа Метнар в "Твитър" и добави, че полската страна е била информирана за решението.

Полша обаче ще предложи на Европейския съюз нови санкции срещу Беларус, ако ситуацията по границата между двете страни се влоши, съобщи полският премиер Матеуш Моравецки след срещата в Будапеща на правителствените ръководители на Вишеградската група (Полша, Чехия, Словакия, Унгария) с участието на френския президент.

НАКРАТКО

Австрия: Без натиск срещу Русия за „Северен поток 2“

"Не смятам за необходимо да се свързва пускането на "Северен поток 2" с руското поведение в Украйна. Правейки това, ЕС може само да навреди на себе си. "Северен поток 2" отговаря на интересите не само на Русия. Германия, Австрия и други страни от ЕС също ще се възползват от него. "Северен поток 2" е европейски проект, който не трябва да се използва като средство за оказване на натиск върху Москва", обяви новият австрийски канцлер Карл Нехамер в интервю за германския в. "Велт". По думите му Австрия продължава да подкрепя газопровода и очаква скоро неговото пускане.

Арестуваха албански прокурор в Италия

Бившият албански главен прокурор Адриатик Лала, който получи присъда затвор, но избяга от страната, преди да бъде задържан, е арестуван от италианската полиция, съобщи сайтът Екзит, като се позовава на информации в албански медии. Според тях Лала е бил арестуван на 10 декември. Той избяга от страната през есента, след като бе осъден за корупция.

Турция и Армения се помиряват?

Армения по примера на Турция ще назначи специален представител по преговорите за нормализиране на отношенията между двете държави, заяви пресекретарят на външно министерство Ваан Унанян. Външният министър на Турция Мевлют Чавушоглу в понеделник заяви, че Анкара и Ереван ще назначат специални представители, които да обсъдят нормализирането на отношенията. В реч пред парламента той съобщи, че страната скоро ще възобнови чартърните полети между Истанбул и Ереван.

Сърбия с напредък за ЕС

Сърбия отвори нови четири глави, свързани с транспортната политика, трансевропейската мрежа, околната среда и енергетиката в преговорите с Европейския съюз. "Значителен, голям успех за страната ни", каза президентът Вучич във видео, публикувано в "Инстаграм" профила на "Будучност Сърбия".

Протестиращи срещу плановите за зелени сертификати се събраха пред британския парламент. Идеята на Борис Джонсън среща съпротивата и на над 70 от неговите депутати

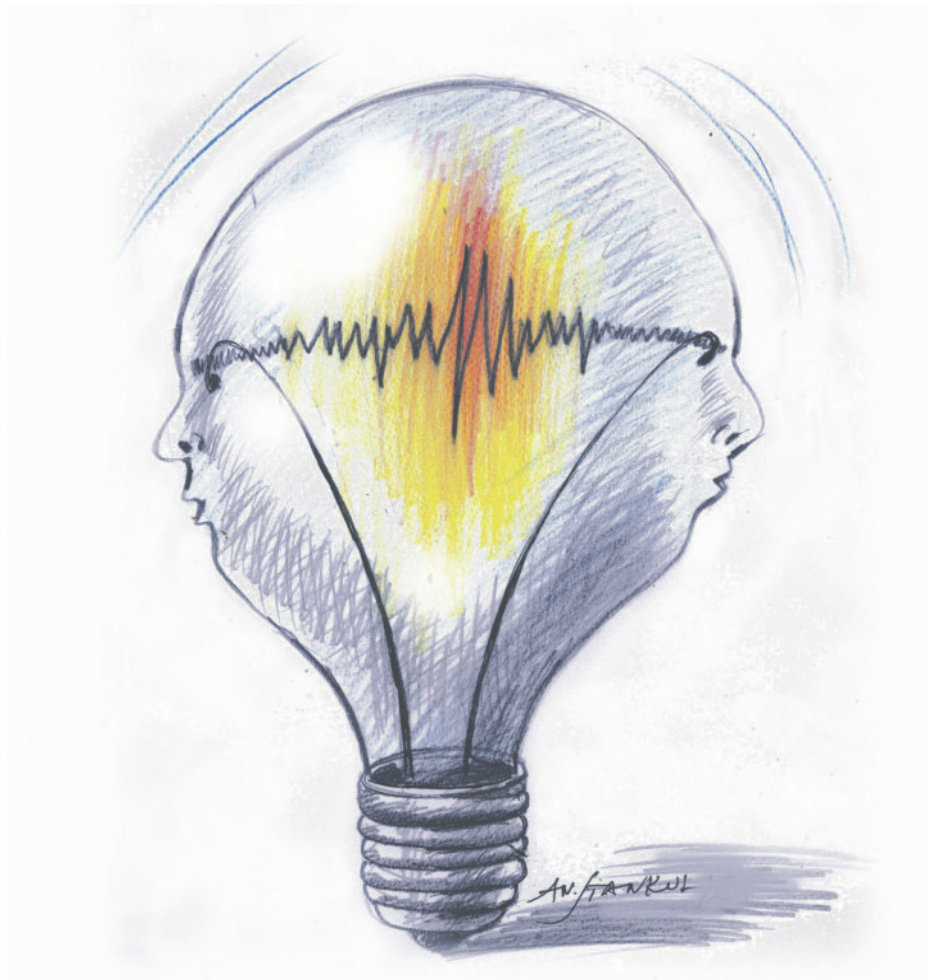
Галопът и юздата

От стр. 1

На БНЕБ се търгува токът от държавните теплове и АЕЦ "Козлодуй", а цялата "зелена" енергетика се включва в енергийния микс за регулирания пазар. Има начин държавата да се намеси. Именно борсовата търговия поставя производителите пред реален фалит, ако не включат либерализираните цени на тока и горивата в себестойността. Затова и инфлацията мощно галопира в последно време.

По-разумно е и по-евтино, вместо да се чудим как да обезщетяваме лавинообразното нарастване на енергийно бедните и бизнеса, просто цените на предлаганата енергия на борсата да се озаптят. Въпрос на сметки е да се види приемливото за потребители и търговци, но и за обикновените хора, равнище. Всички възражения, че това било в противоречие на пазарните принципи и, видите ли, нямало как да нарушаваме натрапения ни "економикс", звучат неустойчиво. Няма да фалираме държавата, за да може частните интереси да са все на кяр. Задава се такава енергийна криза у нас и в Европа, че съвсем скоро и техният глъст пай от общата баница повече няма да е гарантиран. А и точно сега идеологическите заигравания с енергийния пазар никак не са уместни.

Трето, трябва отново да се въведе потребителска кошница с основни храни и стоки с фиксира-

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

на норма на печалба на производители и търговци. Такава имаше при насила приложената у нас шокова терапия в началото на 90-те, когато основната лихва на БНБ скочи от 6 на 35%, а всички стоки повсеместно поскъпнаха за денонощие в пъти, а не в проценти.

Хората просто не желаят повече да участват в пазарната слободия, в която ни заиграха. Търговското салдо продължава да е рекордно отрицателно,

което означава, че внасяме повече продукция и услуги, отколкото изнасяме. С други думи - финансираме производството в чужбина. Нашето - кучета го яли. А от свободното движение на капитали напъгналихме бъчвата на данаидите. Крайно време да помислим как да се противопоставим на дъмпинга на вноса, особено на хранителни продукти. Бързо трябва да се действа и по направлението създаване на държавни

борси, които да дадат глътка въздух и на нашите производители на храни и други важни стоки.

Като се замисли човек - има и фискални механизми да се сложи ред на нашия пазар и не едни да трупат богатство при 10% корпоративен данък и 5% дивиденди, а целият народ да плаща цената на пазарните дисбаланси. За да не превърнем зорлем настоящата енергийна криза в поредната национална катастрофа.

До болка познато

Аида ПАНИКЯН

Чета европейски доклад за българското здравеопазване за последните една-две години. Звучи познато - сходни факти, същите тенденции като в друг доклад отпреди... осем години. Чета трети доклад - звучи като доклад отпреди още 12 години... До болка познато.

Българинът плаща два

и половина пъти повече от европейца за медикаменти за извънболнично лечение, но живее средно със седем години по-малко.

Годишно на българина му се падат средно по 509 евро за болнично лечение, но все излиза недоизлекуван от болницата. И все трябва от джоба си да плаща за инжекции, които у дома ще му прави сестра от болницата в извънработно време.

Профилактични прегледи за рак на българина се падат през година-две след определена възраст. И хоп - откриват му нещо. Нещо, което е можело да бъде открито и по-рано, и би му спестило мъки. Би струвало много по-малко и на него, и на осигурителя му, и на държавата.

Здрав човек - здрава национална икономика. Но за профилактика се отделят 3 на сто от парите за здраве... През 2017 г. едва 13,4 процента от българките на 20-69 години са минали на скрининг за рак на маточната шийка и 58 на сто от европейките.

С такива данни не може да се твърди, че българинът живее в Европа.

Програми се пишат. Но изпълняват ли се?

Европейската статистика все обобщава, че българинът си доплаща около половината от лечението и все е сред най-болните европейци. Умира от лечими и предотвратими болести.

Българинът това го знае.

Но защо управниците му четат европейските доклади само "за сведение" и цитират числата когато и както им е угодно?

Защо само говорят това, което всеки знае, но не правят нищо, за да го променят?

Не знаят какво да правят ли? Не знаят какво да обещаят, защото не знаят как? Или не смеят да поемат отговорност? Или пазят нечий интереси?

Да, здравето е скъпо "удоволствие". И иска достатъчно медицински сестри, достатъчно и модерно оборудвани линейки и медицински хеликоптери, достатъчно лекари - млади и мотивирани да работят дори в затынчено планинско село. Е, и?

ДЕН НА ЕСПЕРАНТСКАТА КУЛТУРА. 15 декември е рожденият ден на създателя на международния език есперанто д-р Людвик Лазар Заменхоф (1859-1917),

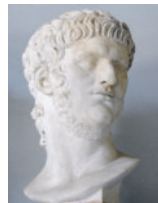
затова се отбелязва в световен мащаб. Първият учебник по есперанто излиза през 1887 г.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЧАЯ. Отбелязва се основно в страните, които са водещи производители на чай в света, за да се обърне внимание на производството и продажбите, на хората, които работят на чаените плантации, но най-вече на всички, които обичат да пият чай. Решението да се празнува този ден е взето на Световния социален форум през 2004 г. в Мумбай, Индия.

37 - РАЖДА СЕ НЕРОН, РИМСКИ ИМПЕРАТОР, (УМИРА 68 Г.). Името му остава в историята като синоним на арогантен и жесток човек, който използва властта си, за да задоволява ниските си страсти. Въпреки скандалната си популярност, Нерон се оказва добър администратор за империята. Той първи прокарва известна справедливост в законите за освободените роби и за длъжниците.

1896 - РАЖДА СЕ ХРИСТО ВАКАРЕЛСКИ, ЕТНОГРАФ, ФОЛКЛОРИСТ (УМИРА 1979 Г.). Изследовател на българската материална, духовна и обществена култура, народното изкуство и фолклора. Почетен член на етнографските дружества в Полша, Унгария, Австрия; на Международното дружество за етнология и фолклор (SJEF). От 1945 до 1948 г. е директор на Етнографския музей в София. Носител на Хердцова награда. Автор на над 1200 научни статии и публикации.

1970 - ПЪРВО УСПЕШНО КАЦАНЕ НА ДРУГА ПЛАНЕТА. На тази дата съветски космически апарат каца на Венера.

"Венера 7" е пуснат от Байконур на 17 август 1970 г. 120 дни след старта, на 15 декември 1970 г., в 8 ч. и 34 мин., спускаемият апарат пръв в света извършва кацане на повърхността на Венера на 2000 км от утринния терминатор на нощната страна. "Венера 7" изпраща информация в продължение на 53 мин., в т.ч. 20 мин. от повърхността.

1995 - СЪЗДАДЕНА Е ВАЛУТАТА ЕВРО. Вънните министри на държавите от ЕС обявяват валутен съюз и срок за въвеждане на еврото като единна официална валута на 15-те страни членки на ЕС от 1 януари 2002 г. Юридическа основа на новата валута са член 102А-109М от договора за Европейската общност към договора от Маастрихт. Еврото е въведено на 1 януари 2002 г. като законно платежно средство за 303 000 000 европейци. Заменя австрийския шилинг, белгийския франк, германската марка, италианската лира, испанската песета, финландската марка, френския франк, ирландската лира, холандския гулден, люксембургския франк, португалското ескудо и гръцката драхма. Налице е най-голямата парична реформа в света. Монетите се наричат евроцент. Художественото оформление на банкнотите е по проект на австрийския художник Роберт Калина.

Туристически парадокси

Защо Нова година във Велинград излиза шест пъти по-скъпо от офертите за Дубай

Евгени ГАВРИЛОВ

Както му е редът, в края на два служебни мандата Министерството на туризма се самопохвалява какво е направено в сектора през последните осем месеца. Очаквано от този отчет се леят реки от мед и масло. От началото на 2021 г. до началото на декември общият брой на туристите, посетили България, доближава 6 милиона. За сравнение, през цялата 2020 г. туристите са били малко над 4,5 милиона. Сериозен е ръстът на чуждестранните туристи, посетили България през есента - над 215 хиляди, което е с 43,6% повече от есента на 2020 г.

Съществуващите схеми за държавна помощ също бяха продължени от служебния кабинет, като дори са разработени и три нови - на стойност общо 66 млн. лв. от отпуснатите допълнителни 70 млн. лв. за туризъм, гласувани от Народното събрание в края на предходния мандат, твърдят от Министерството на туризма. Оттам и дума обаче няма дали това е довело поне малко до подобряването на туристическите услуги у нас и на какво се дължи парадоксът, че почивка по празниците в България излиза шест пъти по-скъпо, отколкото в Дубай. Над половин милион българи са планирали да пътуват за Коледа и Нова година. Те имат много избори, сред които - 8000 лева за четири нощувки във Велинград по празниците или 500 лева за Нова година в Египет.

Както и в предходните години, някои от пакетите за Нова година в България надвишават драстично тези в чужбина. Има оферти, при които една луксозна нощувка у нас е равна на няколкодневна екскурзия в чужбина, заедно със самолетния билет. Хотел във Велинград предлага оферта за четири ВИП нощувки в СПА хотел за почти 8000 лева, което включва вечеря и музикална програма.

Но каква трябва да е вечерята, която в пъти надминава следните произволно намерени предложения за чужбина: 250 евро за 4 нощувки в Турция, 520 евро в Испания и 700 евро в Дубай - всички с двупосочен самолетен билет. А в Египет - цели шест нощувки за 400 евро.

Причини

Разбира се, няма да бъде справедливо за състоянието на туристическия сектор да бъдат обвинявани последните две служебни правителства. За него има и обективни причини. Пандемията от коронавирус нанесе тежки удари на последните два туристически сезона и България не бе изключение в това отношение. Близко един милиард лева са загубите на туристическия бранш от нерализираните почивки на западни туристи у нас за последните две години. В стремежа си да защити иначе спорните си интереси гилдията на ресторантьорите и хотелиерите успя да се превърне във вечно недоволния галеник на правителството. Хотелиерите и ресторантьорите използваха протестите от началото на миналата година, предизвикани от масовото недоволство срещу промените в Наредба Н-18, за да прокарат исканията си и за по-нисък ДДС за бранша. Още през януари 2020 г., въпреки че уж държавата и предприемачите се разбраха за текстовете на спорната наредба, протести не само че имаше, но и се стигна до блокада на ключови столични булеварди. В едно от исканията, освен пре-

цизиране на текстовете и отлагане на сроковете в подзаконовия нормативен акт, хотелиери и ресторантьори започнаха да настояват и за намаление на ДДС.

Отстъпление

Проблемът бе позабравен до пролетта, когато в парламента бе внесено предложение за 9% ДДС за заведенията за хранене. Тогава управляващите от ГЕРБ коментираха, че подобна радикална промяна не е актуална към сегашната ситуация. Седмица по-късно обаче премиерът им се огъна и изненадващо обяви, че се е разбрал с Асоциацията на заведенията в България и Българската хотелиерска и ресторантьорска организация ДДС за храни от първа необходимост да бъде намален на 9% от 1 януари 2021 г. После предложението претърпя няколко промени, но общата идея за диференцирана ставка се запази, като към нея се включиха книгите и детските храни и памперси. Обещаното и очаквано изсветляване на туристическия сектор след намаляването на ДДС и подобряване на качеството така и не се случи. Затова във въздуха увиснаха призивите на родните политици платежоспособните българи да не ходят в чужбина, а да се пекат по черноморските ни плажове.

В наши дни да избереш българските курорти пред възможностите, които предлагат даже южните ни съседи, е израз на своеобразен патриотизъм. Въпросът обаче е има ли защо да се правим на роднолюбци, като харчим парите си на родна терито-

рия? Една от мерките, с която ресорната министърка в третото правителство на ГЕРБ особено се гордееше, бяха безплатните чадъри и шезлонги на... двадесетина плажа. Но и тази инициатива набързо бе побългарена. Концесионерите отново се захванаха с обичайното си лятно занимание - "дране на кожи". Нашумя историята от Слънчев бряг - Юг, където за 4 шезлонга и два чадъра на летовниците бяха поискали общо 64 лв.

Смешни оправдания

Концесионерите дадоха смешно оправдание - нов служител объркал ценоразписите, защото отворил миналогодишната папка с високите тарифи. Друг случай се появи в Златни пясъци. Там обясняваха на летовниците, че плажът разполага с безжичен интернет и по тази причина, искат - не искат, дължат 5 лв. такса за Wi-Fi екст-

рата. На "Нестинарка" се оказа, че към "безплатния" чадър върви задължително шалте за 5 лева.

Положението в туризма обаче не е плод на моментната извънредна ситуация, а по-скоро отражение на цялостната политика в този стратегически за държавата сектор. Както всяка друга област у нас, и той влиза от скандал в скандал. Когато съсловните организации са безброй и са като орела, рака и шуката; когато експерти в бранша твърдят, че досегашните министри нищо не разбират от туризъм; когато българският пазар е загърбен; когато парите за реклама уж се увеличават, а резултатът от това е нулев; когато снимки с бетонови строежи на метри от водата заливат социалните мрежи и се мъчат да ни убедят, че това са подпорни стени срещу свлачища, явно нещо не е наред. Няма и причина заможниците да предпочетат родното море. Просто то няма какво да им предложи. Най-много да се опита да ги излъже на дребно. Затова не трябва да се учудваме на автомобилните колонии, заминаващи на юг, и на пътнически самолети до Дубай.

ЕДИН ВЪЛНУВАЩ ЮБИЛЕЙ РАДКА ВАСИЛЕВА АБАДЖИЕВА

днес навършва
90 години

Обаятелна и уважавана личност и обект на почит на всички нейни другари - единомишленици от лявото политическо пространство. Динамична натура, отличаваща се с неутолима любознателност и непоклата принципност и добронамереност. Всичко това я прави прекрасна жена, ценена партийна деятелка и общественичка и професионалистка - агроном, гимназиален преподавател, ст.н.с. I ст. със значителен принос в бубарството.

Половин век другарката Радка Абаджиева стоеше достойно до рамото на незабравимия младежки, партийен и държавен ръководител Иван Абаджиев като негова всеотдайна съпруга и любяща майка на трите им деца.

Скъпа Радке,
Живей с това, което имаш още:
приятели, деца и слава богу - внуци!
С възторг посрещай всички дни и нощи
с всичките им цветове и звуци!
На многая лета!

ПК „Единство“ при
РС на БСП „Оборище“

Помощ! Бият Гешев!

А какво стана с милионите за „Хемус“ и с делото изобщо? На кого му пука? Гледаме сеир

Самуил ДИМИТРОВ

Само до преди година МВР беше тихо плато. На предишното правителство така му харесваше, на прокуратурата - също. Процесът по въдворяване на тишина в силовото ведомство започна някъде около 2013 г. Тогава бе въведено правилото (къде писано, къде не чак толкова), че основният говорител по всички разследвания ще бъде прокуратурата. По това време в МВР приключиха ерата Цветанов и сериалът „МВР-пикчърс“. В ония години акции се кръщаваха на съдии, арестувани бяха снимани по долни гащи с белезници, а ГДБОП беше неизменно на гребена на вълната. След всичко това да си помълчат известно време изглеждаше логично. Това известно време обаче стана почти две петилетки.

И за тези години в МВР се научиха да съобщават единствено за акция „Зима“, глобени за превишена скорост и чатпат някой от ГДБОП да застане до прокурора за церемониалност, за да каже колко добре работят заедно.

Че краят на тези времена е дошъл стана ясно, когато ГЕРБ изпусна юздите на изпълнителната власт. МВР изведнъж стана неудобно, а в последните дни, ако се върва на главния прокурор Иван Гешев, заплашва дори независимостта на прокуратурата с натиск. И то не просто натиск, а безпрецедентен такъв, както казаха от прокуратурата. Любимо определение на главния прокурор. Откакто той е начело на държавното обвинение всичко случващо се е безпрецедентно или без аналог в новата ни история след 1989 г. И делото КТБ, и разследванията срещу бизнесмени, които главният прокурор нарича „олигарси“, позовавайки се на медийни публикации. Всички тези дела са доникъде, но това е друга тема.

Шегата настрана - случващото се между МВР и прокуратурата наистина е нетипично. Но не е неочаквано.

Война по всички фронтове

Моментът е особен, а донякъде и комичен. Има разследване за финансирането на магистрала „Хемус“. МВР твърди, че е приложена схема за източване на милиони. Твърди го от месеци, а наскоро разказа и как са се случвали

нещата - чрез прехвърляне на парите на кухи фирми, притежавани от клошари, а впоследствие - теглене на каса.

Към онзи момент прокуратурата твърдеше, че дори не знае, че има такова разследване. Все пак дело беше образувано, арестуван бе и заподозрян, за да се стигне до настоящето, което изглежда по доста интересен начин. Прокурори се оплакват, че полиция им оказват натиск и ги принуждават да вършат престъпления, приемайки исканията на един обвиняем и неговия адвокат. Полиция твърдят, че прокурорите хич не се интересуват от свидетелските показа-

ков не е нито Младен Маринов, нито Христо Терзийски, нито който и да е друг министър на ГЕРБ и няма да работи в сговор и тишина с главния прокурор. Това е ясно и на самия Гешев, който се опитва да се представи за жертва. Това е борба за надмощие, но още повече е битка за доверие. Иначе казано - въпросът е чия истина ще бъде възприета за истина. За съжаление на прокуратурата в тази област те нямат особени предимства.

Кой ще повярва?

Човек с правомощията и властта на главния прокурор да се прави на жертва е смеш-

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

ния на заподозрян за изчезването на над 53 млн. лв., заявявайки: „Той ще чака, не аз него и какво ще говори или няма да говори. Ако иска, изобщо да не говори, негово право е“.

Така се оказваме в идиотската ситуация две институции да се замерват с дела. Прокуратурата образува разследване срещу полиция, МВР образува преписка срещу прокурори. Смешно, но факт. И никой май не си задава въпроса какво стана с милионите за „Хемус“ и с делото изобщо. На кой му пука? Гледаме сеир.

Делото за „Хемус“ е само точката на кипене. На всички отдавна е ясно, че Бойко Раш-

но. Но не това е най-големият проблем на държавното обвинение. Когато се опитваш да заемеш позата на честен и добър борец срещу престъпността, работещ в интерес на гражданите, трябва да имаш морална основа, на която да стъпиш. Прокуратурата няма такава.

През последните десетина години тази прокуратура не направи нищо, ама наистина абсолютно нищо, за да разсее съмнението, че обслужва силните на деня ГЕРБ и ДПС и че по-скоро е готова на ритуално самоубийство, отколкото на реално разследване на корупцията. Тъкмо обратното - с

СРС-та или някаква подобна глупост), мине се през делото КТБ, в което го няма г-н Пеевски, както ги няма г-н Путин и Обама (по главния прокурор) и се стигне до кюлчетата в спалнята, за които бе обяснено, че може и да не отговарят на обективната действителност. През цялото време тактиката беше една и съща - става скандал, следва самосезиране и после мълчание. С месеци, с години, ако трябва, само и само да се забрави за какво точно ставаше дума. През това време се възлагат проверки я на НАП, я на КПКОНПИ, я на МВР. Имитира се дейност и накрая всичко тихмълком изчезва.

Удобният за предишната власт главен прокурор сега е като „последен пристан“ за прикриване на безобразията и кражбите

почти всяка своя стъпка държавното обвинение затвърждаваше това съмнение.

Вероятно не е по силите на един човек да изброи всичките скандали, за които прокуратурата си е затворила очите през тези години. Като се започне от записите от къщата в Баня (тогава разследваха незаконни

Тази тактика не претърпя промяна през годините, защото нямаше и нужда. Тя може да се обобщи чудесно от една реплика на лидера, казана с глас, напомнящ на Бойко Борисов: „И накрая Гешев вика: „Абе, аз обичам се пра'им на луд, ама вие, г-н премиер, май се праи'те много успешно. Не, бе, викам, брат, прост съм и ми е лесно. То е кофти да си сложен“.

Я вадете кирливите ризи!

Така в шегите, закачки и шменти-капели се изтърколиха три мандата. И нито веднъж в това време, че и преди това, не се намери някой от МВР да сложи прът в колелото на прокуратурата, камо ли да се опита да окаже натиск върху магистрат. Изведнъж полицаите станаха неопишимо смели. Сякаш не знаят какво може да им направи един прокурор, колко дела може да им образува и на колко разпита би могъл да ги извика. Отговорът е - колкото си поиска.

От друга страна, нямаше проблем прокурори и въоръжени служители да нахлуят в президенството. Но както каза самият главен прокурор - това беше комуникационна грешка, защото на обществото не бе обяснено добре какво се случва. С оглед случилото се на последните избори може да се каже, че беше не комуникационна, а огромна грешка. Но темата как прокуратурата правеше мечешки услуги на управляващите, прикривайки ги, е отделна.

Неизбежно се стига до въпроса добро ли е случващото се в момента. Да, но само доколкото то ще извади найава ужасно кирливите ризи на правоохранителните органи. В голяма степен ще стане ясно какво е правила или по-скоро не е правила прокуратурата през последните десетина години. Тук добри новини няма да има.

Иначе ситуацията е „Бият Гешев“. Битият не е съвсем невинен и, почти като Паниковски, години наред се е правил на луд.

Темата за необходимостта от дистанционно обучение, за вредите от него и за ползите от присъствените уроци станаха извор на много емоции през последните две години. Страстите достигнаха небивали висоти, особено при последната серия онлайн класове. През това време децата отново станаха най-големите жертви на нежеланието на възрастните да си поставят спирачки навреме и да вземат мерки, за да не се стигне до затварянето им пред компютърните екрани. Тестове, ротации, ниво на заболяемост станаха част от училищния речник, изказани в емоционални крайности.

Дистанционното обучение извън емоциите

Кризата не е създавала нови проблеми, но е задълбочила съществуващите, смятат експерти в анализите си за неприсъствените уроци

Деси ВЕЛЕВА

Но извън патоса на изнервените родители, ученици и учители какво всъщност стана с българското образование? Как изглеждат нещата обективно в анализите на експерти от различни организации, които активно следят системата през последните месеци. Те проучват както ефективността на учебния процес от разстояние, така и в по-голяма конкретика - за децата от ромски общности и уязвими групи. Преди дни неправителствената организация "Образование България 2030" обяви последния си мониторингов доклад за 2021 г., който съвсем подходящо нарече

„Образование в застой“

В него се припомня, че дистанционното обучение е антикризисна мярка, която бе въведена с цел намаляване разпространението на КОВИД-19, но без системата да е подготвена за подобна мащабна промяна. Затова и няма как да се очаква образованието от разстояние да постига по-добри резултати от присъствената форма, смятат авторите. Според тях обаче, кризата сама по себе си не е създавала нови проблеми, а по-скоро е задълбочила съществуващите. Сред тях като основни се извеждат неравният достъп до качествено образо-

вание, високият риск от отпадане сред определени групи ученици и липсата на определени ключови компетентности и умения за самостоятелно учене, което е особено важно при дистанционното обучение.

В мониторинговия доклад особено място се обръща на

ролята на родителя

за ефективността на учебния процес от разстояние, а не толкова на техническото обезпечаване с компютри и недостатъчните умения за използването им. Набляга се и на нуждата от възрастен човек за подпомагане на децата, което пък от друга страна говори за липса на достатъчна самостоятелност у учениците. Фактът, че близо половината родители са отделяли над два часа на ден, за да бъдат до децата си в обучението, показва, че те не просто са помагали, а са били активен участник в него. Експертите са категорични, че това е недостатък не само на дистанционното обучение, а зачатъкът на тези затруднения трябва да се търси генерално в образователния процес.

Дистанционното обучение безспорно бе предизвикателство и за учителите, които също бяха подложени на голям стрес. Затова и близо половината учители съобщават за

професионално „прегряване“

и влошено психическо състояние. В доклада се цитира анализ на МОН, който сочи, че 80% от учителите са отделяли повече време за обучение в сравнение с присъствената форма. Въпреки това техните допълнителни усилия не са довели до очакваните резултати, а основен проблем е било да ангажират учениците от разстояние, да ги мотивират и да пре-

дизвикат интереса им. Особено затруднени са били те по отношение на учениците с проблемно поведение, на отсъстващите, на ученици от уязвими групи или деца със специални образователни потребности.

В този контекст ситуацията е допълнително комплицирана при учениците от ромските общности. Това сочи и доклад на "Фридрих Еберт" и Центъра за междуетнически диалог и толерантност АМА-ЛИПЕ. Той изследва предизвикателствата пред образователната интеграция на

учениците от ромската общност

по време на КОВИД-кризата. Обръща се специално внимание на възходящата тенденция в обхвата на учениците в синхронно обучение във времето. Напредъкът действително е го-

лям между първите и последните месеци на неприсъствено обучение. В началото на процеса едва 36% от включените в него училища са успели да обхванат между 75% и 100% от своите ученици в различни форми на дистанционно обучение още през първите 3 дни. В 7% от училищата то е било символично, тъй като е обхванало до една четвърт от учениците. Няколко месеца по-късно 55% от училищата са включвали над три четвърти от своите ученици. Въпреки това, експертите са категорични, че

голяма част от училищата не са могли да доближат нивата на ученическо участие от преди извън-

Фигура 5
Как, според вас, се промени мотивацията на учениците за учене по време на извънредното положение?

нредното положение. В средите на уязвимите групи липсата на техника обаче е имала по-голямо значение за успеха на образователния процес, отколкото в останалите групи. Положителното в доклада е, че дистанционното обучение е направило родителите на ромчета по-ангажирани. В същото време обаче мотивацията сред децата е спаднала.

Интересно е, че преподавателите застават на двете крайности по въпроса доколко усвояването на учебното съдържание дистанционно е било ефективно в сравнение с присъствената форма. Всеки трети учител смята, че за половината ученици ученето е било успешно, а за останалите - категорично неефективно.

В училищата с концентрация на уязвими групи особена роля са имали и образователните медиатори, които са били активни в подпомагането на образователния процес. Само 7 на сто от школата не са използвали такъв посредник. Медиаторите са разнасяли разпечатани материали по домовете на учениците, когато това е бил единственият начин да бъдат достигнати децата без устройства. Не са били изключение и случаите, в които медиатори са помагали на учениците да подготвят домашни, да участват в онлайн уроци и др.

Докладът обобщава, че въпреки усилията, дистанционното обучение неминуемо

води до натрупването на дефицит на знания

Експертите са категорични и, че е реална опасността неприсъствената форма да задълбочи сегрегацията на ромското образование и неравенствата между училищата. Освен това, те предупреждават, че за много деца обучението от разстояние

се оказа де факто отпадане от системата и така се унищожават ценни постижения от последните години, свързани с привличане и задържане в класните стаи на повече ромски ученици.

И двата доклада показват, че независимо дали учениците са силно мотивирани, дали имат заинтересовани родители зад гърба си, активни учители и ангажирано ръководство, или са от уязвими групи с риск от отпадане и нямат елементарни условия за дистанционно обучение, неприсъственият образователен процес трябва да е кратък.

Въпреки неуредиците, България все пак се оказва способна бързо да въведе масово синхронната форма на учене в кризисен момент. Оттук нататък е важно подобни кризи да се избягват чрез мерки извън образователната система и тя да страда минимално от липсата на правилна политика по отношение на останалите сектори.

Къде са ефорите?

За държавното управление, неравенството и разслоението

Славчо КЪНЧЕВ*

“Докато хората са хора, едно бедно общество не може да бъде толкова бедно, че да не търси справедлив ред; нито пък едно богато общество толкова богато, че да няма нужда да го търси.”

Ричард Тауни (1880-1962), английски историк

В древна Спарта били избирани, независимо от произхода им, всяка година по петима ефори. Спартанските мъже, заели тази обществена длъжност, имали право да свикват Народното събрание, организирали дебати и следели за действията на длъжностните лица, включително и на царете. Когато мнозинството от петимата преценило, че някое от длъжностните лица, пък било то и царят, е нарушило с действията си интересите на Спарта, то било предавано за съдене от Народното събрание.

Ефорите отговаряли за здравето, поведението, обучението и външния вид на младите мъже воители. Това било много отговорна дейност, тъй като основното занимание на спартанските младежи било обучението им във военното изкуство и владееенето на различните оръжия.

Ефорите всеки месец се кълнели във върност на Спарта. Ползвали се с имунитет. Но не могли да бъдат преизбирани. Особено отличилите се ефори могли да бъдат избирани за геронти - членове на Съвета на старейшините в Спарта.

Забележителното в институцията “ефори” е как посредством нея била прекъсвана вертикалната структура на властприлагането и обикновените спартански мъже могли да упражняват пряк контрол върху държавното управление.

Именно затова древногръцкият мислител Аристотел (384-322 г. пр.н.е.) бил убеден критик на институ-

цията, понеже на тези постове могли да попаднат “представители на простолюдието”, които да бъдат корумпирани. Както е известно, Аристотел смята демокрацията за “лошо управление”, което може да се превърне в “охлократия” - управление на тълпата.

Поставянето на длъжностните лица по горните нива на държавното управление под пряк контрол от страна на обикновените хора, както и изобщо регулаторната роля на т.нар. плебс, е свойствено и за Римската република. Мощен фактор за нейното осъществяване е била

институцията на „народните трибуни“

Те се появяват като институция вследствие на борбата на плебса с римските патриции за ползването на общинската земя. Патрициите имали право да заемат (окупират) общинска земя за себе си и за своите “клиенти” римляни от обеднели родове, търсещи защита и покровителство от римски аристократи, които ставали техни “патрони”. Плебеите нямали право да ползват общинската земя. Именно въпросът за земята става централен в борбата между патриции и плебеи.

Но за да се сдобият плебеите с достъп до обществените полета, необходимо било да се изтръгне политическата власт от ръцете на патрициите. Понеже в античното общество владетел на земя би могъл да бъде само пълноправен член на общината, то въпросът за политическите права бил - по същество - обратната страна на въпроса за земята.

И досега няма еднозначни сведения за произхода на римския плебс. Очевидно “плебеи” първоначално били считани преселниците (доброволни, а понякога и насилствено преселени в Рим) и представители на покорените племена, които били свободни хора (а не роби), имащи право да владят земя и носещи военна повинност. Първоначално те не се ползвали с никакви политически права, но после, смесвайки се с незнатните родове на самия “римски народ” и приемайки върху себе си клиентелски задължения, постепенно и с орязани права се включвали в родовата организация.

Към V в. пр.н.е. плебсът вече не бил еднороден. С увеличаването на броя на плебеите и все по-увеличаващата се тяхна роля в римската войска и в икономическия живот се усилва и процесът на

социално-имушественоразслоение

в самия плебс. Основната маса на плебеите са дребните собственици-земевладелци, занаятчиите, търговците. Но и при плебеите възниква собствена висша прослойка - богати и почитани родове, по своето икономическо положение неотстъпващи на патрициите. Именно те най-вече се стремели към получаването на равни с патрициите права за окупиране на земите и към политически привилегии.

Борбата на дребните земевладелци с едрите, усложнена от нарастването на задължениостта и обедняването на дребните земевла-

ромно значение. Народните трибуни били избирани само сред плебеите и се ползвали с неприкосновеност. Първоначално техните задължения се заключаваели в защита на плебеите от произвола на патрицианските магистрати. Във връзка с това те получили право да преустановяват провеждането в живота на разпорежданията на тези магистрати (право на “veto” - “забранявам”).

Дълг е списъкът от действия

на народните трибуни в полза на плебса. В 456 г. пр.н.е. народният трибун Ицилий успял да прокара закон за разделянето на зе-

Патриции и плебеи в древен Рим

делци - плебеите, тясно се преплитала с борбата за политическо равноправие, към което се стремяла на първо място върхушката сред плебеите.

Един от първите примери на тази борба се явява т.нар. първа “сецесия” (тоест напускането на плебеите на Рим). В 494 г. пр.н.е. плебеите, изнемогващи от притесненията на патрициите и обременени от дългове, отказали да участват във военен поход и в пълно въоръжение напуснали Рим и се установили върху Свещената планина, където си построили лагер. Напускането на плебеите породило паника в Рим: паднала боеспособността на римската армия, освен това не се изключвала възможността плебеите да основат самостоятелна държава. Патрициите били принудени да направят отстъпки - тогава била създадена институцията на народните трибуни, която по-нататък придобила ог-

мята върху Авентинския хълм между плебеите. В 445 г. пр.н.е. съгласно закон, предложен от народния трибун Конулей, била отменена старинната забрана за бракове между патриции и плебеи.

Решим ли да сравним възможностите на древните спартанци и на плебса в Римската република да контролират системата за държавното управление с настоящия потенциал на българския суверен, бихме били неприятно шокирани. Регресът е очевиден. Именно той създава благоприятната обстановка за управляващото малцинство (спрямо общия брой на българските граждани) да установи позиции на господство в своя полза.

Въпиеш пример за неговото нарушаване от страна на народните представители е злоупотребата с властови пълномощия (властимащ е единствено суверенът) за “узаконяване” на скандално

високите им възнаграждения, а оттам - като база за изчисляване, и на останалите заплати по високите нива на държавното управление.

Същевременно всички те, както поотделно, така и в дуети или дори хорови изпълнения, говорят “възмутено” срещу социалното неравенство у нас. Но както е прозрял френският писател-моралист Франсоа дьо Ларошфуко (1613-1680): “Ние сме смешни не толкова с качествата, които притежаваме, колкото с тези, които се стараем да покажем, без да ги имаме”.

Житейската реалност

категорично доказва, че “числата и свята република”, която е била свидната мечта на оногава, чийто портрет по традиция виси по стени-те на стотици държавни кабинети, виси, но не - уви! - “със страшна сила”, не е налице в България. Позици-

онирането на лицемерния и ненаситен псевдоелит пред пулта за държавно управление е не само абсолютно несъвместимо, но е и антагонистично спрямо свидния блян на Васил Левски.

Така че решението (казано в научна терминология “парадигмата”) за установяване на народополезно държавно управление тук и сега не е нито във фразеологичните ексерсизи за козметични промени в съдебната система, нито в жонглирането в публичното пространство с партийни платформи, които изключват републиканизма като ядро на държавността, т.е. участието на българските гласоподаватели в държавното управление. Като те установяват и пълен контрол във всички области на неговото приложение. И притежават механизъм за ефективни санкции, включително отзоваване от поста спрямо лицата, неизпълнили своите ангажименти към българския народ.

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

Започва Новогодишният музикален фестивал

35-ото издание на форума в НДК е с фокус върху утвърдени имена и млади таланти от българската сцена

Единайсет концерта и едно съпътстващо събитие очакват почитателите на Новогодишния музикален фестивал в НДК (15 декември 2021 - 1 януари 2022), с подкрепата на Министерството на културата. Класика и джаз, хорови изпълнения, клавирен рецитал, балетен спектакъл, вокални изпълнения и концерти за деца изпъстрят празничната програма, научи ДУМА от Николета Николова, експерт външни комуникации на НДК.

“С тазгодишното ни мото “Музиката е енергия” искаме да насочим вниманието към младите български изпълнители, които вече са утвърдени имена на международните сцени, както и да продължим линията за приемственост, за път на младите, изгряващи звезди. Връзката между поколенията е в основата на всяко развитие и напредък - не знаеш къде отиваш, когато не знаеш откъде тръгваш. Затова взаимодействието между поколенията на сцената е толкова важно - и за развитието на културата, и за развитието ни като общество”, сподели на пресконференция в клуб “Перото” Юлиана Караатанасова - програматор на фестивала.

Новогодишният музикален фестивал ще бъде открит на 15 декември с два вълнуващи концерта - единият е в партньорство с НМА “Проф. Панчо Владигеров”, която тази година празнува 100-годишнина. “Коледно вълшебство” (19 ч., зала 11) ще ни срещне с възпитаниците на Музикалната академия и Академичния симфоничен оркестър. Солисти ще бъдат едни от най-талантливите младежи, които в момента се обучават там. Другите две събития са “Предколедни искри” (16 декември, зала 9) с

СНИМКИ НДК

Маестро Емил Табаков ще дирижира празничния концерт на 1 януари

интересна камерна програма с произведения от Йохан Хумел, Йозеф Хайдн, Ференц Лист и др. и “Брас разходка по Коледа” в зала 6 на 22 декември, когато ще тактуваме и суингираме с джаз стандартите на Ари Барозо, Фред Фишер, Дон Себески, Джералд Маркс, Сиймор Саймън и много други. “Щастливи сме, че имаме честта да бъдем част от ритъма на културното сърце на София - НДК, където се случват най-важните и забележими събития. В рамките на нашето партньорство - между НДК и НМА, ще може да чуете три различни по характер концерта. В рамките на фестивала академията е представена най-пълно с цялата палитра от онова, което правим като продукция, защото вярвам, че ние възпитаваме бъдещите звезди на България”, споделя ректорът на НМА проф. д-р Сава Димитров.

И тази година Новогодишният музикален фестивал обръща специално внимание на най-малките, които ще станат част от 35-ото издание, с тематичната програма за деца. На 18 декември от 11 ч. в зала 6 е Коледният концерт за деца на ученици от НМУ “Любомир Пипков”, а в програмата са по-

пулярни творби от Чайковски, Владигеров, Сарасате, Големини, Бах, Шопен и др. Възпитаници на училището и техните преподаватели ще въведат в света на музиката публиката от деца и родители. Двата коледни концерта на Детския хор на БНР - “Бяла Коледа” с диригентка Венеция Караманова и клавирен съпровод на Сиана Атанасова, са на 22 декември от 18,30 и 20,30 ч. в зала 11. В програмата - коледни песни от цял свят с музика от Хайдн, Адам, Франк, Андрисен, Бояджиев, Рабаров, Слобаков, Недялков и др. Солисти ще бъдат Мария Славова (сопран) и Виолета Радомирска (мецосопран).

“Уестсайдска история”, “Порги и Бес”, “The Stars and Stripes Forever” са част от познатите и любими заглавия, които ще прозвучат на традиционния Празничен новогодишен концерт на 1 януари от 18,30 ч. Тази година той ще бъде под наслов “Музика от двете Америки” с участието на Фестивалния симфоничен оркестър, дирижиран от Емил Табаков. Маестрото подчертава, че винаги през годините младостта е участвала във фестивала, и специално в празничния концерт, когато за солисти са канени предимно млади таланти. Програмата, която Емил Табаков предлага, е музикална разходка от класиката на Америка с творци като Лепард Бърнстейн и Оскар Питърсън през бродуейския мюзикъл на Гершуин, горещите ритми на аржентинското танго и мелодиите на Рио де Жанейро. Солисти ще бъдат сопраното Евгения Ралчева, китаристът Росен Балкански и Михаил Шишков - банджо.

Два концерта бележат началото на Новогодишния музикален фестивал. Второто предложение за 15 декември е вокалният рецитал на

Мила Михова и Василена Атанасова - “Другото белканто” (19 ч., зала 9). По думите на Мила и Василена белканто не е просто стил на композиране, белканто е нагласа към пеенето. Самата дума означава “красиво пеене”, а двете дами споделят, че през изминалата и тази година са насочили вниманието си към камерната музика. За Мила Михова това е завръщане на сцената на НДК след 3 години с истинско вълнение за предстоящия концерт и среща с публиката. Сред композиторите, чиито творби двете са подбрали, са Верди, Майербеер, Щраус и Корнголд.

Подбрал коледен подарък ще е концертът на 23 декември в зала 9 от 19 ч. - “Празнични импресии”, с участието на Атанас Кръстев и Виктория Василенко, прекрасно младо дуо, което се представя успешно на български и международни сцени. Предизвикателната и виртуозна програма включва произведения на Франк, Паганини, Чайковски и Касадо.

“Топлина за зимните вечери” е клавирият рецитал, който е подготвил Иван Янков за българската публика (27 декември от 19 ч., зала 11). Творбите, които е избрал, са от Бетовен - Соната “Валдщайн”; Ноктюрни от Скрябин; Добринка Табакова; Респики; Пуленк; Леонид Десятников и Равел - Гробницата на Купрен.

Камерният концерт “Зимна приказка” е на 28 декември от 19 ч. в зала 11. За флейтистката Десислава Петева участието ѝ в Новогодишния фестивал винаги е специално. Тя пази топъл спомен за първите концерти на своята преподавателка, която е наблюдавала по време на НМФ, и се вълнува днес да бъде участничка в същия фестивал. “28 декември е специална дата за мен, защото е времето между Коледа и Нова година, когато споделяме моменти с любимите си хора, слушаме хубава музика и се отдаваме на изкуството”, споделя пианистката Надежда Цанова.

Последен в декемврийската програма е концертът “Стъпки в снега” на дуото Иван Пенчев и Деница Димитрова (29 декември, зала 11, 19 ч.). Поетичното заглавие насочва към програмата с творби на Бах, Сен-Санс, Бизе, Римски-Корсаков, Дебюси, Масне, Равел.

НАКРАТКО

Вечер, посветена на Данте Алигиери

Издавателство “Захарий Стоянов” и Народната библиотека “Св. св. Кирил и Методий” организират творческа вечер, посветена на 700-годишнината от рождението на Данте Алигиери, на 16 декември от 17,30 ч. в централното фойе на НБКМ.

Нов успех за „Брайтън 4” на Леван Козуаишвили

Филмът на Леван Козуаишвили спечели голямата награда в международния конкурс на кинофестивала “Red Sea Film Festival” в Джеда, Саудитска Арабия, научи ДУМА от Светлана Дамянова от пресофиса на “Арт фест”. Копропродукцията на Грузия, Русия, България, САЩ и Монако, състезава се за международен “Оскар”, бе отличена от жури с председател Джузепе Торнаторе. “Брайтън 4” разказва за баща, бивш състезател по борба, който изминава пътя от Тбилиси до Брайтън бийч в Ню Йорк, за да помогне на сина си, забъркал се в проблемни ситуации със заеми и мафиоти. Това е историята на баща и син, които постепенно преоткриват истини един за друг и попадат в странния микрокосмос на Брайтън бийч в Бруклин, където ще опознаят живота на емигрантите и “истинската Америка”.

СНИМКА “АРТ ФЕСТ”

Таня Иванова и Михайло Малафи в главните роли в „Бохеми”

Операта “Бохеми” от Джакомо Пучини ще бъде представена на 16 декември от 19 ч. в Старозагорската опера. Режисьор е Огнян Драганов. Световно признатият румънски художник Каталин Арборе е автор на оригиналната и ефективна сценография. Костюмите са сред последните авторски творения на Цветанка Петкова-Стоинова. В главните роли са сопраното Таня Иванова като Мими, Рудолфо е украинският тенор Михайло Малафи (ученик на именития Калуди Калудов), Марсел ще бъде Валери Турманов, Елена Петрова е Мюзета, Ивайло Джуров е в ролята на Колин, Иван Кабамитов - Шонар, Александър Марулев ще видим като Беноа и Алсиндор. Спектакъла ще дирижира главният диригент на Старозагорската опера Ивайло Кринчев. Участват хор, оркестър и децата от Детско-юношеската студия за опера и балет на ДО - Стара Загора.

СНИМКА ГЕОРГИ ПЕТКОВ

“Коледно вълшебство” на Националната музикална академия

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ	ПОНЕДЕЛНИК
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ОБЛАЧНО СЪС СНЯГ	ОБЛАЧНО СЪС СНЯГ	ОБЛАЧНО СЪС СНЯГ	ОБЛАЧНО СЪС СНЯГ
максимални	максимални	максимални	максимални	максимални	максимални
5°C	6°C	7°C	6°C	4°C	4°C

ВИДИН 5°C		ПЛОВДИВ 5°C
СОФИЯ 1°C		РУСЕ 4°C
САНДАНСКИ 5°C		ВАРНА 4°C
ПЛЕВЕН 3°C		БУРГАС 5°C

Облачно ще остане времето и в средата на седмицата. Главно в Източна България отново се очакват валежи, предимно от сняг. В западната половина от страната ще има временни разкъсвания на облачността. Ще духа до умерен, в източните райони - временно силен север-северо-западен вятър. Минималните температури ще са между минус 3 и 2 градуса. Атмосферното налягане е по-високо от средното за месеца и още ще се повиши.

НИМХ/БТА

ХОРОСКОП

ОВЕН

С толерантно поведение ще получите възможност за изяви, повишаващи благополучието ви.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

С желание ще се включите в изпълнение на задачи, чрез които да подобрите позициите си.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

С желанието да сте полезни и дружелюбно-то ви отношение ще въздействат позитивно на хората.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

По-бързо ще свършите с работата си и ще си осигурите време за важна среща или събитие.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

По-често ще се вглеждате в хората до себе си и ще обменяте мисли за нещата, които ви вълнуват.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

С близките ще обсъждате общи въпроси от значение за бъдещето. Бъдете много дипломатични.

23 ноември - 21 декември

РАК

Възможност за доходна дейност ще занимава мислите ви с предимство. Не се разсейвайте.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

С навременните си действия ще ускорите работата си по приключване на важен семеен въпрос.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Ще създадете нови контакти, а те ще ви обогатяват с доста полезна бизнес информация.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

Нови развития ще променят отношението ви към конкретна задача, но ще промените плановите си.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

Освен самостоятелната, и работата в екип ще бъде ефикасна, затова търсете подходяща изява.

24 август - 23 септември

РИБИ

Сетивата ви са отворени за новостите в живота и без затруднения ще ги следвате. Общувайте.

20 февруари - 20 март

05.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
10.55 Детска Евровизия 2021 клипове
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 Приключенията на Чоко и жабока Боко анимационен филм
14.25 Невестата с големите крака детски игрален филм /Чехия, 2002г./, режисьор Виктор Полесни, в ролите: Филип Чапка, Вилем Удатни, Камела Шпрахалова и др.
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Музика безкрай музикално шоу
22.00 В капан тв филм /8 епизод/ (16)
23.00 По света и у нас
23.30 Викингите тв филм /5 сезон, 18 епизод/ (16)
00.15 Светът и ние /п/
00.35 100% будни /п/
02.25 Култура.БГ /п/
03.20 По света и у нас /п от 20:00 часа/
04.05 Знаете ли, че Е /п/
04.10 Религията днес /п/

07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „Лява политика“ (п)
09.00 „Студио Икономика“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „За историята свободното“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открит линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свободното“
21.00 „Студио Икономика“ (п)
22.00 Новини - централна емисия (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.10 „За историята свободното“ (п)
00.05 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.15 „Лява политика“ (п)
02.10 „Червен картон“ (п)
03.10 „Общество и култура“ (п)
04.10 „Думата е ваша“ (п)
05.10 „Антидот“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт

05.30 „Лице в лице“ /п./
06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.35 „Комичите и приятели“
13.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
14.00 „Доктор Чудо“ - сериал, еп.51
15.00 Премиера: „Буря от любов“ - сериал, с.12 еп.71
16.00 Премиера: „Опасни улици“ - сериал, с.15
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публичностно предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 Премиера: „Татковци“ - сериал, еп.63
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.05 Премиера: „Опасно изкушение“ - сериал, еп.106
21.00 „Фермата: Време за пробуждане“ - риалити, с.7
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Татковци“ /п./ - сериал, еп.63
00.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.10 еп.15
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани в повече“ - сериал, с.3 еп.6
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Търговски център“ - сериал, с.15

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини - информационна емисия
08.25 Телеканал „Добро утро“
09.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинна и ползотворен начин на живот
10.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
11.00 Новини (със субтитри)
11.15 „Времето ще покаже“
14.00 Новини (със субтитри)
14.15 „Хайде да се оженим!“ - шоу за търсене на партньор в живота
15.00 Мъжко / Женско
16.00 „Времето ще покаже“
17.00 Вечерни новини - информационна емисия
17.40 „В действителност“ - предаване за търсене на истината
18.45 „Нека говорят“
20.00 „Време“ - информационна емисия
20.30 „Знахарят“ - телевизионен сериал
21.35 Премиера на сезона „Док-ток“
22.30 „Вечерен Ургант“ - развлекателно-музикално ток-шоу
23.10 Юрий Николаев. „Насладявайки се на живота“
00.05 „Времето ще покаже“
03.15 Мъжко / Женско
04.00 Новини - информационна емисия
04.05 „Знахарят“ - телевизионен сериал

- ☐ На Земята има повече от 24 часови зони.
- ☐ В Канада се намират 9% от световните гори.
- ☐ Южен Судан е най-младата държава в света.

При очния лекар:
- Прочетете ми този рег...
- Не мога!
- За съжаление, имате късогледство.
- Егами! Не стига, че съм неграмотен, но сега и късогледство имам!

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

ВИКТОР НИКОЛАЕВ, журналист и тв водещ
ЖЕЛЪО БОЙЧЕВ, член на ГС на БСП в София
Проф. МИХАИЛ ДИНЕВ, първи председател на Сметната палата (1991)
РАЙНА КАБАЙВАНСКА, оперна прима
СТЕФАН СЕРГИЕВ, почетен председател на Балканската федерация по шахмат

СНИМКА КОСТАДИН КРЪСТЕВ-КОКО

Дизайнерката създава тоалетите си за дамите, които искат да притежават изискана, артистична и иновативна дреха

Предложения от най-новата си колекция Devotion („Преданост“) представи на виртуално събитие Радослава Лазарова. От пръв поглед става ясно, че тоалетите на дизайнерката са съчетание от женственост и изящество.

Радослава Лазарова
показва „Преданост“

Носителката на „Златна игла“ за най-добър дизайнер на годината продължава да залага на авторска дантела

„С най-новата си колекция Радослава Лазарова показва най-малко три неща. Първо, че никак не е случайна нейната награда „Златна игла“ в най-престижната категория „Дизайнер на годината“. Второ, че в нейно лице се отразяват едни от най-впечатляващите предимства на новото поколение български модни творци - прецизност, оригиналност и усет за епохата. Трето, че официалната и сватбена мода у нас еволюира и прогресира по посока на още по-голяма изисканост и красота“, заяви председателят на Академията за мода проф. Любомир Стойков.

Ради Лазарова сподели, че идеята ѝ за колекцията е да предложи иновативен и интригуващ вариант на едни от най-специалните дрехи в живота на всяка дама. В облеклата присъстват ръчно моделирани детайли,

които превръщат тоалетите в уникали. Освен в сватбените рокли, авторската дантела е ярък детайл и в елегантните официални визии, като се откроява с нов почерк - отличават се екзотични флорални мотиви, мрежести детайли и нестандартни фигурални елементи.

В колекцията Devotion дизайнерката на модна къща „Блинк“ е заложила също така на ефектни рисунки върху тялото, артистични ръчно моделирани форми, както и характерните за почерка на Ради Лазарова рокли две и три в едно. Акцентът са женствените детайли, сред които има панделки, точки и полупрозрачни елементи. Силуетите са изключително многообразни - V деколте, корсети с нежни шалове, обгръщащи раменете, както и кристали за умерен царствен блясък и разкош.

„Дюн“ ще се бори за „Златен глобус“

„Дюн“ на режисьора Дени Вилънов и „Уестсайдска история“ на Стивън Спилбърг са включени в краткия списък за наградите „Златен глобус“. Филмите „Силата на кучето“ и „Белфаст“ водят с по седем номинации, стана ясно след онлайн излъчването на церемонията на официалния уебсайт на наградите.

„Hytti No. 6“ - лентата на финландския режисьор Юхо Куосманен, подкрепена от руското Министерство на културата, е сред претендентите за отличието „Най-добър чуждоезичен филм“. „Златен глобус“ в същата категория имат шанс да

грабнат още: „Doraibu mai ka“ на японския режисьор Рюсукэ Хамагучи, „E stata la mano di Dio“ на италианеца Паоло Сорентино, френско-иранският „Ghahreman“ на Асгар Фархад и „Паралелни майки“ на испанеца Педро Алмодовар.

За най-добър актьор в драма са номинирани Махершала Али („Swan Song“), Хавиер Бардем („Being the Ricardos“), Бенедикт Къмбърбач („Силата на кучето“), Уил Смит („Крал Ричард“) и Дензъл Уошингтън („The Tragedy of Macbeth“).

В категорията за най-добра актриса в драма участват Джесика Частейн („The Eyes of

Tammy Faye“), Оливия Колман („The Lost Daughter“), Никол Кидман („Being the Ricardos“), Лейди Гага („Домът на Гучи“) и Кристен Стюарт („Спенсър“).

Леонардо ди Каприо („Don't Look Up“), Питър Дънклидж („Сирано“), Андрю Гарфийлд („Tick, Tick... BOOM!“), Купър Хофман („Licorice Pizza“) и Антъни Рамос („In the Heights“) са номинирани за най-добър актьор в комедия или мюзикъл. При жените в категорията ще се борят Марион Котийяр („Annette“), Алана Хаим („Licorice Pizza“), Дженифър Лорънс („Don't Look Up“), Ема Стоун („Круела“) и Рейчъл Сеглър

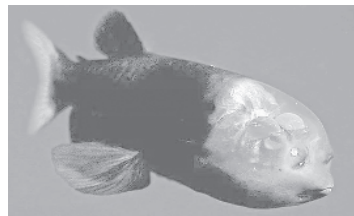
79-ата церемония по връчване на „Златен глобус“ ще се проведе на 9 януари 2022 г.

(„Уестсайдска история“).

„Златен глобус“ се присъжда ежегодно от Асоциацията на чуждестранната преса в Холивуд. Наградата се определя според резултатите от изминалата година в над две дузини категории, обхващащи филми и телевизия.

Рядка риба
вижда през
челото си

Изследователи заснеха в Калифорния изключително странна риба, която вижда през челото си. На километър под повър-

Засега специалистите не знаят колко такива същества обитават океаните

хността на залива Монтерей край Калифорния специалисти откриха същество с напълно прозрачна глава, през която надничат зелени кълбовидни очи.

Създанието с латинското наименование Macropinna microstoma се среща изключително рядко. Досега е забелязвана от експерти само девет пъти, въпреки че са направени над 5600 спускания на дълбоководни камери в местата, за които се предполага, че са обитавани от рибата. Едва преди дни тя е била заснета на видео, като екземплярът е плувал на около 650 метра под повърхността на водата.

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Георги Христов - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гълов - „Пардон“; Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Михаела Катеринска
НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат. Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. „Дружба“ 1,
ул. „Илия Бешков“ 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

„Сексът и градът“
отново чути рекорди

Продължението на „Сексът и градът“ (1998-2004) със заглавие „Просто ей така“ чути рекорди на НВО Мах. През последните денонощия пилотните епизоди на сагата са заели първо и второ място по гледания сред всички филми и сериали, пуснати в стрийминг платформата.

Точните цифри, разкриващи интереса към новата поредица, все още не се посочват. Факт е обаче, че общата аудитория на канала и платформата за гледания онлайн вече надхвърля 45,2 милиона абонати само в САЩ.

„Просто ей така“ отново акцентира върху историята на приятелки, които преминават през трудните реалности на работата, връзките и живота на 30-годишна възраст към още по-особеното всекидневие, което ги спохожда след 50-те.

Прецедент: Двама от ЦСКА са №1 за ноември

Двама футболисти едновременно бяха избрани за №1 в efbet Лига за месец ноември според InStat Index. Това се случва за първи път в 4-годишната история на класацията, която се прави от Асоциацията на българските футболисти (АБФ). Победители за месеца са по 236 т. станаха футболистите на ЦСКА Брадли Мазик и Юрген Матей. Те изпревариха само с 4 пункта халфа на ЦСКА 1948 Ивайло Чочев.

Мазик и Матей прекъснаха хегемонията на Лудогорец, тъй като от началото на настоящия сезон за "Футболист на месеца" неизменно бе избран играч на шампионите. За победител се обявява футболистът с най-висок InStat Index, който се определя чрез формула на основа действията на играча - голове, асистенции, точност на подавания, успешни единоборства и други показатели. Процентът на успешни действия увеличава индекса, като върху него оказва влияние и нивото на опонента в мача.

Брадли Мазик и Юрген Матей (вдясно) позираят с отличията

СТАНИМИР СТОИЛОВ:

Левски заслужава повече

За треньора най-важната задача е спасението на „синия“ клуб

Треньорът Станимир Стоилов призова да бъдат положени всички усилия, за да се спаси закъсалият Левски. Според него в последните години всички само са получавали облаги от "Герена", но сега е време да стане обратното. Затова хасковлията се върна в синия клуб преди три месеца и буквално преобрази първия отбор. Мъри дори отказва да получава заплата, за да има възнаграждения за играчите и останалия персонал.

"Поех Левски, тъй като ситуацията беше взривоопасна и клубът бе застрашен от фалит, както игрови, така и финансов. Станах отново треньор на Левски най-вече заради феновете ни, които бяха започнали да губят надежда, че нещо добро може да се случи. Трябва да върнем надеждата на хората, а гаранциите за това са работа и честност. Левскарите знаят, че сме от-

дадени на работата за клуба и сме честни, и рано или късно отборът ще се върне там, където му е мястото, след като стартирахме от ниска позиция", обяви Стоилов пред nostrabet.com.

"На този етап не съм доволен нито от класирането, нито от спечелените точки. Левски, ако не е първи, няма от какво да съм доволен. Подобрими сме се само с 50% в защита. В атака все още повече разчитаме на индивидуална класа и импровизация.

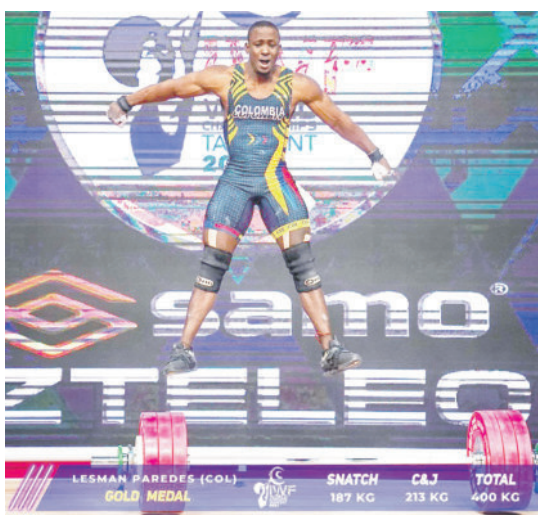
Левски ще преследва Европа с всички сили и във всички турнири. Нямаме право да заявяваме други амбиции, нито да разделяме първенството от турнира за купата. Всичко зависи от нас, треньорите и футболистите. Феновете са на трибуните и ни подкрепят, очакванията им са големи. Треньори и футболисти трябва да правим така, че да отговаряме на очакванията им.

Важното е да работим правилно и със страст, тъй като всички сме били в Левски и Левски ни е дал много като футболисти и треньори. Сега ние трябва да му дадем това, което заслужава, за да си върне доброто име и да постига успехи.

Горд съм и щастлив от това, което направихме и като футболисти, и от евроуспехите като треньори, и заради това, че Левски стана първият наш отбор, който участва в групите на Шампионската лига. Направихме го доста по-рано от Лудогорец, който повтори това постижение чак след 8 години", допълни Стоилов. Според него вече има интерес към играчи на "сините". Клубът е готов да ги продава, но на цени от над милион лева или евро. Именно такива суми като откупна цена са залегнали в подновени договори на играчите.

Падна още един световен рекорд в щангите

В щангите падна още един световен рекорд. На Световното първенство в Ташкент в кат. до 96 кг колумбиецът Лесман Паредес коригира с килограм върховото постижение в изхвърлянето и от втори опит се справи със 187 кг. Той подобри световния рекорд на Сохраб Моради (Ир) от Световното в Ашхабад 2018 г. Паредес не успя на 190 кг, но после преодоля в изтласкването 213 кг и с двубой от 400 кг заслужи световната титла. Втори с 394 кг (172+222) остана олимпийският шампион от Токио 2020 Фарес Елбах (Кат). Бронза заслужи Кейдомар Санчес (Вен) с

Лесман Паредес след световния рекорд от 187 кг

391 (177+214).

Това е втори рекорд за мъже в столицата на Узбекистан. Първият постави 17-годишният бъл-

гарин Карлос Насар (81), който изтласка 208 кг.

Днес на подиума излиза Васил Маринов (102) от 16 ч.

Олимпийска титла и над 100 медала за бокса

Владимир НИКОЛОВ

Българската федерация по бокс изпраща една от най-успешните си години в съвременната история, отбеляза президентът ѝ Красимир Ичински. Боксьорите ни са спечелили над 100 медала от международни турнири във всички възрасти.

Освен олимпийската титла на Стойка Кръстева от Токио 2020, Радослав Росенов и Уилям Чолов спечелиха бронзови медали на Световното първенство за младежи и девойки в Келце и европейски титли в Будва, Черна гора.

"Безспорният връх е на Стойка Кръстева, която стана олимпийска шампионка и зарадва цяла България. Тя е и нашият Боксьор на годината! Единствено съжалявам, че останахме без медал на Световното първенство за мъже. С усилената работа и постоянство, както и с навлизането при мъжете на младежите, които вече се доказаха, ще вземем реванш", каза още Ичински.

Кръстева и нейният личен треньор Борислав Георгиев са горди, че все повече деца проявяват интерес към бокса. В техния Локомотив Сф вече тренират над 130 деца, а от клуба са им отпуснали втора зала. От БФ Бокс отчетоха, че в момента са картотекирани около 1500 боксьори в различните възрастови групи.

РЕЗУЛТАТИ

XIX кръг

Лудогорец - Пирин 3:5

0:1 Хубчев (15) 0:2 Вердон (38-авт) 0:4 Брахими (46 и 70) 1:4 Вердон (77) 2:4 Десподов (89-д) 3:4 Каули (90) 3:5 Бенгюзов (90+1); **отложени мачове: II кръг: утре, 16.30: Арда - ЦСКА; III кръг: понеделник (20.12) 16.30: ЦСКА - Лудогорец.**

1. Лудогорец	17	14	0	3	46:17	42
2. ЦСКА	16	11	3	2	27:16	36
3. Черно море	19	8	8	3	22:13	32
4. Ботев Пд	19	9	5	5	23:21	32
5. Славия	19	7	8	4	22:17	29
6. Левски	19	7	5	7	22:22	26
7. Берое	19	7	4	8	19:20	25
8. Локо Пд	19	6	7	6	22:22	25
9. Арда	17	5	6	6	19:21	21
10. ЦСКА 1948	19	5	4	10	24:32	19
11. Ботев Вр	19	4	7	8	20:28	19
12. Локо Сф	18	4	6	8	17:29	18
13. Пирин	19	4	4	11	27:35	16
14. Царско село	19	2	5	12	11:28	11

2022 г. IV кръг (отложени мачове)

12 февруари: Арда - Лудогорец; Локо Сф - ЦСКА.

XX кръг: 19.02: Арда - Ботев Пд; Царско село - Берое; Левски - Локо Пд; Ботев Вр - ЦСКА 1948; Славия - ЦСКА; Черно море - Лудогорец; Пирин - Локо Сф.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ ПО ДИЕМА СПОРТ

22.00 Арсенал - Уест Хем

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

21.30 Брайтън - Уулвърхемптън

ПО ДИЕМА СПОРТ 3

19.30 Борусия М - Айнтрахт Фр

21.30 Борусия Д - Гройтер Фюрт

ПО НОВА СПОРТ

21.30 Кристъл Палас - Саутхемптън

ПО МАКС СПОРТ 3

16.00 Верона - Емполи

22.00 Фиорентина - Бенеvento

ПО РИНГ

БАСКЕТБОЛ

19.00 Академик Пд - Ирони (Израел)

ПО МАКС СПОРТ 1

21.00 Олимпиакос - Байерн М

ПО МАКС СПОРТ 2

20.00 Будучност - Гран Канария

ПО МАКС СПОРТ 3

ВОЛЕЙБОЛ

19.00 Войводина - Зенит

ПО ЕВРОСПОРТ 1

ШУКЪР

14.55 и 20.55 Уърлд Гран При

ПО ЕВРОСПОРТ 2

ФРИЙСТАЙЛ СКИ

19.50 СК в Ароса

